

Concretisering RES-zoekgebied zon NZKG (2026)

17 juni 2026
Derde herziening

Inhoudsopgave

1. Achtergrond en doelstelling	3
2. Aanpak	5
3. Analyse en potentie per deelgebied	9
4. Achtergrond: analyse van relevant beleid	27
1. Provinciaal beleid	27
2. Gemeentelijk beleid	56
5. Achtergrond: landschappelijke analyse	86
6. Addendum: conclusies interpretatie analyse voorkeursvolgorde zon	92
Colofon	95

Achtergrond en doel

De gemeente Zaanstad heeft in de RES 1.0 voor de regio Noord-Holland Zuid het gecombineerde zoekgebied Zon en wind in Noordzeekanaalgebied (ZWL_3A) aangewezen. De gemeente Zaanstad heeft behoefte aan een concretere uitwerking van wat de mogelijkheden voor grondgebonden zonne-energie zijn binnen dit zoekgebied.

In deze concretiseringsstudie worden de beperkingen en kansen voor grondgebonden zonne-energie binnen dit zoekgebied inzichtelijk gemaakt. Aspecten die hierin worden meegenomen zijn:

- Beperkingen en kansen vanuit nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid omtrent landschap, cultuurhistorie, natuur en archeologie;
- Kansen en beperkingen i.r.t. mogelijke (lokale) afnemers;
- Netcapaciteit;
- Lopende initiatieven (zon, wind en overige initiatieven);

Ook worden de Zonneladder en de aangescherpte voorkeursvolgorde in acht genomen bij het concretiseren en indiceren van de mate waarin een deelgebied kansrijk is. Hierbij wordt alleen gekeken naar de grondgebonden 'trede' van de Zonneladder.

Dit leidt tot een beleidsmatige en ruimtelijke analyse waarin het zoekgebied in deelgebieden wordt opgedeeld, gebaseerd op de mate waarin er kansen liggen voor grondgebonden zonne-energie. Daarbij wordt een eerste trechtering gemaakt: **kansrijk**, **weinig kansrijk** en **niet kansrijk**.

Voor de kansrijke (delen van) deelgebieden is tevens een indicatie gegeven van de maximale oppervlakte die kan worden gerealiseerd.

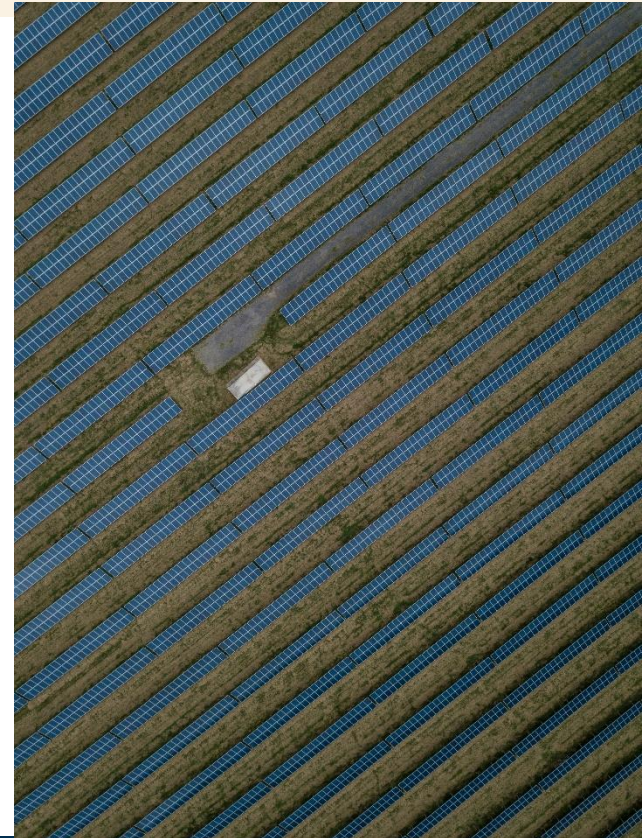

Leeswijzer

Na deze inleiding wordt als eerste ingezoomd op de manier waarop deze studie is uitgevoerd en hoe de deelgebieden tot stand zijn gekomen.

Vervolgens wordt per deelgebied ingegaan op de verschillende kansen en beperkingen die vanuit beleid van toepassing zijn op de deelgebieden.

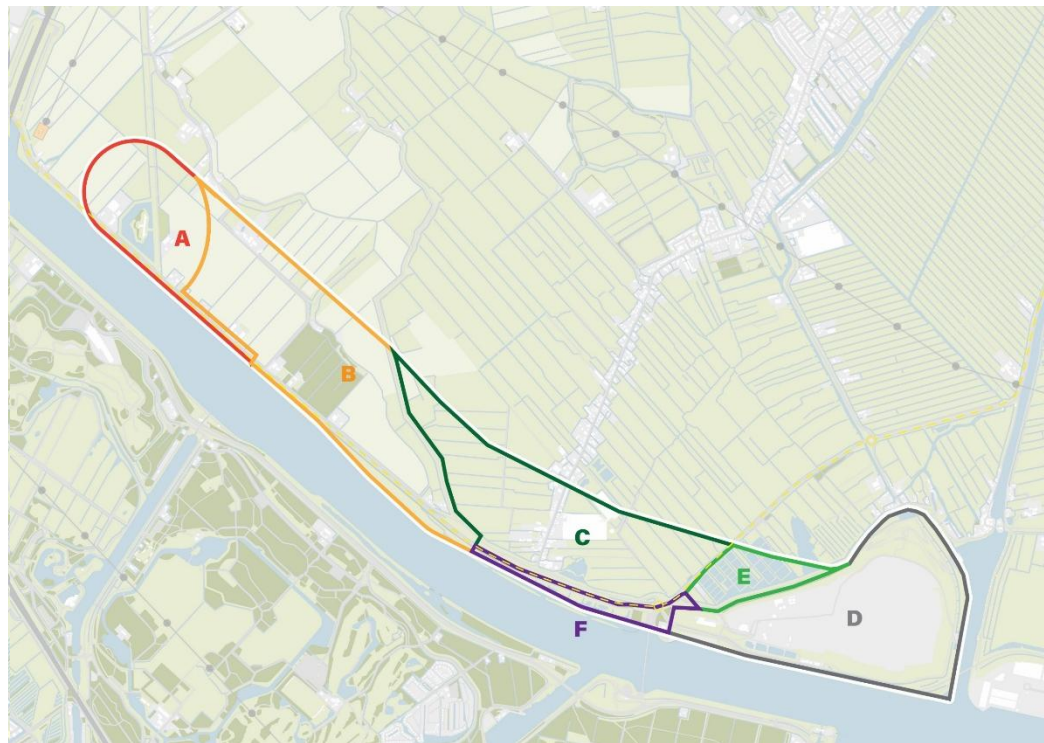
Het volgende hoofdstuk geeft een uitgebreide analyse van het beleid, uitgesplitst naar provinciaal en gemeentelijk beleid.

Aanpak

Om de kansrijkheid en de potentie in beeld te brengen is het volgende stappenplan doorlopen:

1. Op basis van een uitgebreide analyse van provinciaal en gemeentelijk beleid is in beeld gebracht welke (beleidsmatige) kansen en beperkingen relevant zijn voor het zoekgebied.
2. Vervolgens zijn deze beleidsregels waar mogelijk over het zoekgebied op kaart geplot en is de interferentie met het landschap in beeld gebracht.
3. Op basis hiervan zijn 6 deelgebieden gedefinieerd, onderscheiden op mate van kansrijkheid o.b.v. de beleidsregels.
4. Voor de deelgebieden is in beeld gebracht welke kansen, beperkingen en aandachtspunten er zijn.
5. Tenslotte is hieraan een potentie gekoppeld: hoeveel hectare van de deelgebieden kan in elk van de deelgebieden gelet op beleidsmatige en landschappelijke beperkingen maximaal worden benut voor de opwek van zonne-energie?

Definitie van kansrijkheid

De deelgebieden worden op basis van de beleidsmatige en ruimtelijke analyse ingedeeld in drie categorieën van kansrijkheid, gebaseerd op de mate waarin er kansen liggen voor grondgebonden zonne-energie.

Hieronder worden deze categorieën gedefinieerd:

- **Kansrijk:** in het deelgebied is sprake van meerdere concrete kansen voor grondgebonden zonne-energie, zonder dat er sprake is van niet-mitigeerbare beperkingen.
- **Weinig kansrijk:** in het deelgebied is sprake van een of meer concrete kans(en) voor grondgebonden zonne-energie, maar ook van een of meerdere beperking(en). Deze beperking(en) zijn mogelijk wel mitigeerbaar.
- **Niet kansrijk:** in het deelgebied is geen sprake van concrete kansen voor grondgebonden zonne-energie EN/OF in het deelgebied is sprake van een of meerdere beperking(en) die niet of zeer moeilijk mitigeerbaar zijn.

Opdeling in deelgebieden

Het zoekgebied is onderverdeeld in 6 deelgebieden, op basis van de provinciale beschermingsregimes:

- **Deelgebied A** betreft landelijk gebied en ligt in de zwaarst beschermde beschermingszone voor de UNESCO-inschrijving Stelling van Amsterdam en in het BL (Beschermd Landschap) Assendelft en omgeving;
- **Deelgebied B** betreft landelijk gebied en ligt in de minder zwaar beschermde beschermingszone voor de UNESCO-inschrijving Stelling van Amsterdam en in het BL Assendelft en omgeving;
- **Deelgebied C** betreft landelijk gebied en behoort tot het BL Assendelft en omgeving en deels tot NNN (Natuurnetwerk Nederland);
- **Deelgebied D** betreft stedelijk gebied en valt buiten de werkingssfeer van provinciaal beleid. Hier is gedetailleerd naar het gemeentelijke beleid gekeken;
- **Deelgebied E** betreft landelijk gebied en behoort tot het NNN;
- **Deelgebied F** betreft landelijk gebied, maar er zijn hier verder geen landschappelijke beperkende regimes van toepassing (NNN, BL, UNESCO).

Op de volgende pagina is een kaart opgenomen met de opdeling van het zoekgebied in deelgebieden. Vervolgens wordt per deelgebied ingezoomd op de verschillende aspecten vanuit het landschap en de beleidsanalyse. Voor ieder zoekgebied worden in beeld gebracht:

1. Kansen
2. Beperkingen

Kansen, beperkingen en potentie

Per deelgebied is een inschatting gemaakt van de potentie van zonne-energie met inachtneming van onderstaande uitgangspunten:

- Gebieden die in beleid zijn bestemd voor **andere functies die onverenigbaar zijn met grondgebonden zonnepanelen** (stortplaats, bebouwing, infrastructuur) worden niet meegenomen;
- Er is gekeken naar de **ligging in landelijk danwel stedelijk gebied**, om vast te stellen of provinciale beschermingsregimes van toepassing zijn op (delen van) het zoekgebied;
- Er is rekening gehouden met ambities en beperkingen die voortvloeien uit **gemeentelijk beleid**;
- Er is gekeken naar de **uitzonderingsgronden** om te kunnen voldoen aan de **aangepaste voorkeursvolgorde zon** (de zonnebrief) en of deze van toepassing zijn op (delen van) het gebied. Deze beleidsaanscherping, aangekondigd in 2023 door minister Jetten, heeft tot gevolg dat de mogelijkheden voor zon op landbouwgrond worden beperkt. Beleidsmatige implementatie heeft plaatsgevonden in de herziene provinciale verordening OVNH 2022 per 1 januari 2025, waarbij de uitzonderingsgronden (situaties waarin zon nog wel op landbouwgrond mag plaatsvinden) zijn uitgewerkt. Voor locatiespecifieke uitwerking hiervan is gekeken naar het huidige (agrarische) grondgebruik
- Er is gekeken naar of er **rijks- of provinciale beschermingsregimes** (Natura 2000, NNN, UNESCO, BL) van toepassing zijn op het (deel)gebied;
- Er is rekening gehouden met de **ruimtelijke dimensies** (de oppervlakte) van het zoekgebied om uit te rekenen hoeveel hectare zonnepanelen er theoretisch kunnen worden gerealiseerd;

DISCLAIMER: Deze studie betreft een concretisering van het zoekgebied voor grondgebonden zonne-energie en geeft inzicht in waar beleidsmatig ruimte is voor initiatieven, op grond van huidig grondgebruik en vigerend beleid. Deze studie is nadrukkelijk géén leidraad voor de landschappelijke inpassing van de installaties voor grondgebonden zonne-energie en/of de ondersteunende technische installaties. Voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie zijn vaak ook aanvullende voorzieningen zoals batterij-installaties en transformatoren nodig. Bij uitwerking van initiatieven geldt dat altijd de geldende regelgeving en beleid als uitgangspunt worden genomen voor de toetsing ervan.

idwijkermeer

Analyse deelgebied A

Op grond van de OV NH 2020/2022 biedt deelgebied A in principe ruimte voor zonnevelden, zij het zeer beperkt. Het gebied ligt binnen een RES-zoekgebied en is gedeeltelijk in gebruik als landbouwgrond. Echter geldt dat er in deelgebied A veel beperkende beschermingsregimes zijn. Het gebied bevindt zich binnen de werkingssfeer van het Afwegingskader energieopwekking Hollandse waterlinies en bovendien binnen het BL Assendelft en omgeving. Verder ligt de beschermde structuur Oer-IJ deels binnen het deelgebied.

Het agrarische landschap van de veenontginningen is kwetsbaar voor activiteiten die er van oorsprong niet thuishoren. De beleving van de vrije open ruimte, en de oriëntatiepunten staat onder druk door de plaatsing van zonnepanelen terwijl deze behouden dient te worden. Vanuit de uitzonderingsgronden in de zonnebrief is er een aanleiding voor een uitzonderingsgrond ten westen ligt een schakelstation dat een verbeteringsmogelijkheid voor netcongestie kan opleveren (uitzonderingsgrond 3). Er zijn echter weinig potentiële directe afnemers in de omgeving. Andere uitzonderingsgronden zijn niet van toepassing in dit deelgebied.

Belangrijkste beperking is dat vanuit de uitgangspunten van het Afwegingskader Energieopwekking Hollandse Waterlinies vanwege de ligging binnen de Stelling van Amsterdam het in deelgebied A niet mogelijk is om een zonneveld te ontwikkelen. Het is binnen de rode zone (de zone binnen de rode lijn op de kaart) niet toegestaan, evenals binnen 300 meter van de forten (het toren-icoon) en binnen 50 meter van de oude linedijk (de gestreepte lijn in rood op de kaart).

Potentie deelgebied A

Kansen

- › Aan westzijde van gebied ligt een elektriciteitsverdeelstation (aansluitingsmogelijkheden, uitzonderingsgrond 3 o.g.v. de zonnebrief)

Beperkingen

- › Landschap: valt binnen Beschermd Landschap Assendelft en omgeving
- › Landschap: ligt in open polderlandschap
- › Cultureel erfgoed: provinciale monumenten vallen binnen vlak A
 - › Fort Zuiderwijkermeer
 - › Linie wal
- › Valt binnen de invloedssfeer van de Stelling van Amsterdam
 - › Valt voor een groot deel binnen de rode zone om forten van het Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinie, waar geen zonnepanelen ontwikkeld mogen worden.
 - › Langs de linedijk geldt een zone van 50 meter waar geen zonnepanelen ontwikkeld mogen worden
- › Geen concrete kansen voor Agri-PV (uitzonderingsgrond 1)
- › Geen gronden in transitie (uitzonderingsgrond 2)

Kansrijkheid

Samengevat kan worden geconcludeerd dat deelgebied A **niet kansrijk** is voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie.

Analyse deelgebied B

Op grond van de OV NH 2020/2022 biedt deelgebied B in principe ruimte voor zonnevelden, zij het zeer beperkt: Het gebied ligt binnen een RES-zoekgebied en is grotendeels in gebruik als landbouwgrond (bestemming 'Agrarisch'). In deelgebied B is echter sprake van veel beperkende beschermingsregimes. Het gebied bevindt zich binnen de werkingssfeer van het Afwegingskader energieopwekking Hollandse waterlinies en bovendien binnen het BL Assendelft en omgeving. Verder ligt de beschermde structuur Oer-IJ deels binnen het deelgebied en is de Oude Zeedijk een belangrijke cultuurhistorische structuur waar zonnevelden ongewenst zijn. De open noord-zuid richting dient behouden te blijven. Beperkte milieuruimte kan mogelijk ontwikkeling van zonnevelden bemoeilijken in het Noordzeekanaalgebied. Het contrast tussen industrie en open polder dient behouden te blijven in de Noordzeekanaalzone. Vanuit de Stelling van Amsterdam is het in deelgebied B (oranje zone) mogelijk om een zonneveld te ontwikkelen, zolang een afstand van 50 meter in acht wordt genomen tot de oude liniedijk (de gestreepte oranje lijn op de kaart).

De uitzonderingsgronden in de zonnebrief bieden weinig aanknopingspunten voor het ontwikkelen van zonneparken in dit deelgebied; er zijn geen concrete kansen voor Agri-PV en vanwege het gebrek aan potentiële directe afnemers in de omgeving is ook de kans op het bijdragen aan efficiënter gebruik maken van het elektriciteitsnet beperkt. Het zuidelijk deel van dit deelgebied heeft wel een (beperkt) risico op verzilting en veenoxidatie. Het gemeentelijk beleid spitst zich toe op het behouden van de openheid van het landschap. Het realiseren van opstellingen voor grondgebonden zonnepanelen in deze gebieden staat haaks op deze doelstelling.

Potentie deelgebied B

Kansen

- › In het zuidelijk deel van deelgebied B zijn gronden die kwetsbaar zijn voor verzilting en/of veenoxidatie en daarmee mogelijk als 'grond in transitie' kunnen worden aangemerkt (uitzonderingsgrond 2).

Beperkingen

- › Valt binnen de Stelling van Amsterdam/ Hollandse waterlinie
 - › Valt binnen de oranje zone van Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinie. Hierbinnen zijn zonnepanelen mogelijk, maar onder strikte voorwaarden
- › Valt binnen Beschermd Landschap Assendelft en omgeving
- › Ligt in open polderlandschap (openheid)
- › Grenst aan Cultureel Erfgoed - provinciale monumenten
 - › Noorder IJ- en Zeedijken
- › Geen concrete kansen voor Agri-PV (uitzonderingsgrond 1)
- › Geen concrete kansen voor efficiënter benutten van het elektriciteitsnet (uitzonderingsgrond 3)

Kansrijkheid

Samengevat kan worden geconcludeerd dat deelgebied B **niet kansrijk** is voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie

Analyse deelgebied C (1/2)

Op grond van de OV NH 2020/2022 biedt deelgebied C vanwege de aanwijzing als RES-zoekgebied in principe ruimte voor zonnevelden, ondanks dat het in gebruik is als landbouwgrond. Als er sprake is van uitzonderingsgronden op de aangescherpte voorkeursvolgorde zon kan vanuit provinciaal beleid zon worden toegestaan, Binnen deelgebied C is er sprake van uitzonderingsgronden. Ten eerste is op een beperkt aantal kavels sprake van concrete aanknopingspunten voor Agri-PV (zie kaart 1 op volgende pagina). In deelgebied C geldt verder dat de bodem kwetsbaar is voor veenoxidatie, wat vanuit de zonnebrief aanleiding kan zijn om de grond aan te wenden voor initiatieven die de daarmee gepaard gaande risico's kunnen mitigeren (grond in transitie, zie kaart 2 op volgende pagina). Tenslotte ligt het deelgebied in de buurt van grote afnemers en een windturbine, wat mogelijkheden gebied voor efficiënter gebruik van het elektriciteitsnetwerk (zie kaart 3). Wel geldt dat deelgebied C deel uitmaakt van het BL Assendelft en omgeving, waardoor inpassing hier zeer zorgvuldig dient te gebeuren. Een klein deel ligt ook binnen het NNN. Ook geldt dat het door de gemeente in beleid vastgelegde belang van de openheid van het landschap hier haaks op staat (Omgevingsvisie, Beeldkwaliteitsplan, Groen- en waterplan, Bestemmingsplan). De Oude Zeedijk is een belangrijke cultuurhistorische structuur waar zonnevelden ongewenst zijn. De open noord-zuid richting dient behouden te blijven. Beperkte milieuruimte kan mogelijke ontwikkeling van zonnevelden bemoeilijken in het Noordzeekanaalgebied, maar mits wordt voldaan aan het in stand houden van de kernkwaliteiten uit het BL en de Oude Zeedijk zou er ruimte kunnen zijn voor kleinschalige zonnevelden.

Analyse deelgebied C (2/2)

Uitzonderingsgrond 1:
Agri-PV

Uitzonderingsgrond 2:
Landbouwgrond in transitie

Uitzonderingsgrond 3:
Efficiënter gebruik maken van het
elektriciteitsnetwerk

Bovenstaande kaarten komen uit de rapportage Analyse aangescherpte voorkeursvolgorde zon (Provincie Noord-Holland, juni 2024)

Potentie deelgebied C

Kansen

- › Het oostelijk deel van deelgebied C is kwetsbaar voor veenoxidatie en past daarmee binnen de definitie van ‘gronden in transitie’ (uitzonderingsgrond 2 o.g.v. de zonnebrief).
- › Een gedeelte ten oosten van het lint Zuideinde biedt door de aanwezigheid van glastuinbouw aanknopingspunten voor Agri-PV (uitzonderingsgrond 1 o.g.v. de zonnebrief), dit gaat om een gebied van circa 3,5 hectare tussen de bestaande glastuinbouw en het lint.
- › Geheel deelgebied biedt – vanwege de nabijheid van een windturbine – kansen voor efficiënter gebruik van het elektriciteitsnet (uitzonderingsgrond 3 o.g.v. de zonnebrief)

Beperkingen

- › Landschap: deelgebied C valt binnen Beschermd Landschap Assendelft en omgeving
- › Landschap: deelgebied C ligt in open polderlandschap waar de waarde van openheid en kwaliteit van landschap belangrijk zijn (openheid), alleen binnen linten is mogelijk ruimte voor initiatieven die openheid niet schaden.
- › Cultureel erfgoed - provinciale monumenten: grenzend aan Noorder IJ- en Zeedijken, Buitenhuizerbraak valt binnen deelgebied C
- › Natuur: Een gedeelte van deelgebied C valt binnen NNN

Kansrijkheid

Samengevat kan worden geconcludeerd dat deelgebied C **weinig kansrijk** is voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie. Hierbij geldt dat vanwege het belang van openheid alleen in de nabijheid van het lint Zuideinde er mogelijkheden zijn voor – goed ingepaste en kleinschalige – zonnevelden, zolang geen afbreuk wordt gedaan aan de waarde van openheid. Concreet betekent dit dat er kansen zijn om hier **maximaal 5 hectare** te realiseren zonder de openheid aan te tasten (op de glastuinbouw en op de driehoekige kavel direct ten noorden daarvan)

Analyse deelgebied D (1/3)

Deelgebied D valt buiten de werking van de provinciale verordening aangezien dit is bestemd als recreatiegebied, dat planologisch als een onderdeel van het stedelijk gebied wordt gezien (hoewel het geen stedelijke functie betreft). Deelgebied D is een (deels in onbruik zijnde) vuilstort, waarbij maar een deel van de vuilstort nog in bedrijf is. De reeds afgedekte delen kunnen mogelijk gebruikt worden voor zonnepanelen. In de toekomst kan dit uitgebreid worden. Met inachtneming van ruimte voor ecologie en recreatie is hier in theorie ruimte voor circa 30-40 hectare aan zonnenveld. Twee aanwezige windturbines kunnen wellicht zorgen voor aansluitingsmogelijkheden van de zonnepanelen.

Beperkte milieuruimte kan mogelijk ontwikkeling van zonnenvelden bemoeilijken in het Noordzeekanaalgebied (Visie Noordzeekanaalgebied 2040). Het contrast tussen industrie en open polder dient behouden te blijven in de Noordzeekanaalzone, deze locatie kan dat versterken.

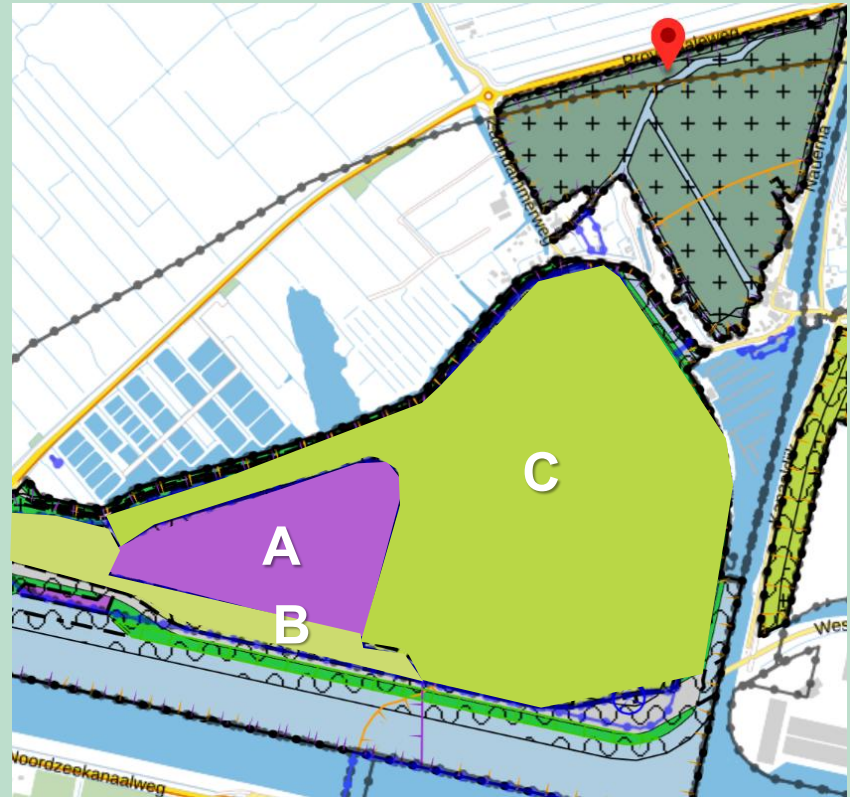
Over de invulling van het gebied zijn afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in de Vaststellingsovereenkomst Nauerna en de latere wijziging daarvan, waarbij is overeengekomen dat er naast het bestaande initiatief van 7 hectare geen zonne-energie wordt gerealiseerd. Meer achtergrond hiervan is terug te lezen in de toelichtingen op bestemmingsplannen Omgeving Nauerna en Reparatie Omgeving Nauerna.

Analyse deelgebied D (2/3)

Deelgebied kan in drie separate delen worden opgedeeld, naarmate van kansrijkheid. Deze nadere indeling van deelgebied D is als volgt:

- **Zone A:** bedrijf – niet kansrijk
- **Zone B:** tuin – kansrijk (planologisch al mogelijk)
- **Zone C:** groen/recreatie – kansrijk

+/-
7 ha

Analyse deelgebied D (3/3)

De inrichting van het park zal conform Vaststellingsovereenkomst plaatsvinden door en voor rekening van Afvalzorg en in nauw overleg met Belangengroep Nauerna (BGN). Het park Nauerna is door een landschapsarchitect (Landschap Noord-Holland) in een tekening uitgewerkt. Onderdeel van het initiatief is een zonnepark van 7 hectare. Hiervoor zullen nog ontwerpaanpassingen (bijv. t.a.v. natuurinclusiviteit) aangebracht moeten worden in het ontwerp. De praktijk laat zien dat een natuurinclusieve invulling van een zonneveld kan worden bereikt als rond de 40% van de oppervlakte wordt benut voor natuurversterkende maatregelen en circa 60% voor zonnepanelen. Het gaat daarnaast niet alleen om oppervlakte. Er zijn namelijk ook situaties waarin met een kleiner oppervlak voor natuurversterkende maatregelen al grote winst kan worden behaald; wanneer er qua natuurwaarde iets wordt toegevoegd (bijvoorbeeld een poel of een klein stukje bos in een nu onbegroeid gebied) kan met 10% tot 20% al natuurinclusief worden ontworpen. Dit is echter sterk afhankelijk van de precieze invulling. In de vaststellingsovereenkomst is overeengekomen dat er naast de 7 hectare waarvoor een initiatief bestaat, geen aanvullende zonneparken komen.

Partijen gaan in een participatief proces om de tafel om inrichtingsplan te bepalen (ingangen, parkeerplaatsen, etc.). Het zonnepark van 7 hectare moet vervolgens ook planologisch nog mogelijk gemaakt worden, aangezien dit is gepland in het gedeelte dat is bestemd als 'Groen' en 'recreatie'.

Op de voormalige vuilstort is in ieder geval theoretisch ruimte voor meer dan de genoemde 7 hectare.

Potentie deelgebied D

Kansen

- › Valt niet binnen landelijk gebied, maar is stedelijk gebied. Daarmee geldt de provinciale verordening hier niet.
- › Deelgebied D is onderverdeeld en bestemd als:
 - › **Tuin:** hier zijn zonnepanelen planologisch al toegestaan.
 - › **Recreatie:** hier zijn zonnepanelen niet planologisch toegestaan. Wel is er ruimte voor zon op gebied dat aanvankelijk voor recreatieve functie was bestemd, maar door de gedeeltelijke vernietiging van de leden a, b, d en f door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak van 15 augustus 2018, zaaknummer 201707238/1/R1 niet meer zodanig gebruikt kunnen worden.
 - › **Bedrijf:** hier zijn zonnepanelen niet planologisch toegestaan en voorlopig ook niet mogelijk door de stortactiviteiten.
- › Vlak D grenst aan een locatie van een windturbine, hier liggen aansluitingsmogelijkheden
- › Geen provinciale beschermingsregimes (Natura 2000, NNN, BL, Stelling van Amsterdam) van toepassing
- › Zonnebrief is niet van toepassing op deelgebied D.
- › Geen cultuurhistorische waarden

Kansrijkheid

Samengevat kan worden geconcludeerd dat zones B en C binnen deelgebied D **kansrijk** zijn voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie. Er is beleidsmatig ruimte voor 7 hectare grondgebonden zonne-energie, en in theorie meer.

Zone A is **niet kansrijk** voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie.

Analyse deelgebied E

Op grond van de OV NH 2020/2022 biedt deelgebied E in principe ruimte voor zonnevelden: het gebied is niet in gebruik als landbouwgrond en ligt binnen een RES-zoekgebied. Bovendien is er sprake van een ligging nabij aansluitmogelijkheden om efficiënter gebruik te maken van het elektriciteitsnet (uitzonderingsgrond o.g.v. zonnebrief). Het gebied is circa 9 hectare groot.

Ondanks dat de verordening ruimte biedt, is er hier sprake van meerdere aspecten die een zonneveld weinig kansrijk danwel onwenselijk maken. Met name omwille van het huidige gebruik als onderzoekslocatie en de afspraken die aan dat gebruik vasthangen.

Op dit moment is het gebied in gebruik als onderzoekslocatie voor de impact van bodemdaling op de ondergrond. Onderdeel van deze ontwikkeling tot onderzoekslocatie is dat het geheel, na het onderzoek, omgevormd wordt tot natuurgebied. Het gebied is al onderdeel van NNN.

Om deze reden en omdat het gebied kwetsbaar is voor ontwikkelingen die er van oorsprong niet thuishoren is deelgebied E niet kansrijk.

Potentie deelgebied E

Kansen

- › Vlak E grenst aan een locatie van een windturbine, hier liggen aansluitingsmogelijkheden (uitzonderingsgrond 3 van de zonnebrief)

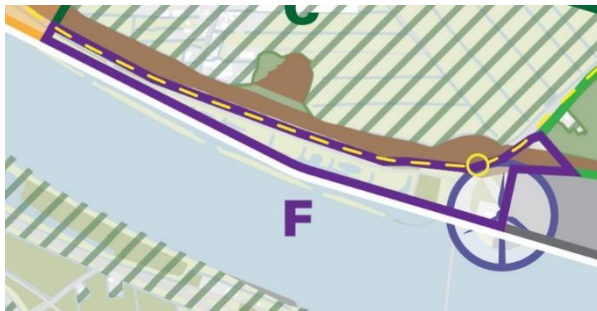
Beperkingen

- › Natuur: valt binnen NNN, impact zonnevelden dient gecompenseerd te worden
- › Ander gebruik: gebied behelst een onderzoeksgebied voor impact van verzilting dat omgevormd dient te worden tot natuurgebied.
- › Cultureel erfgoed: - provinciale monumenten
 - › Noorder IJ- en Zeedijken
 - › De Bavicks/Grote Braak
- › Geen concrete kansen voor Agri-PV (uitzonderingsgrond 1 o.g.v. de zonnebrief)
- › Geen gronden in transitie (uitzonderingsgrond 2 o.g.v. de zonnebrief)

Kansrijkheid

Samengevat kan worden geconcludeerd dat deelgebied E **niet kansrijk** is voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie.

Analyse deelgebied F (1/2)

Op grond van de OV NH 2020/2022 biedt deelgebied F in principe ruimte voor zonnevelden: het gebied is niet in gebruik als landbouwgrond en ligt binnen een RES-zoekgebied. Het gebied circa 9 hectare groot.

Ondanks dat de verordening ruimte biedt, is er hier sprake van meerdere aspecten die een zonneveld niet kansrijk maken. Rijkswaterstaat heeft dit gebied recent heringericht als natuurgebied. Het is nu een buitendijks natuurgebied in het Noordzeekanaal. Het gebied heeft naar verwachting een hoge ecologische waarde, met name het gedeelte op de oever. In deelgebied F is een kapvergunningsplicht van toepassing (Bomenbeleidsplan 2023).

De kans dat Rijkswaterstaat hier de ruimte zal bieden aan ontwikkelaars om een zonnepark te ontwikkelen is klein door de negatieve impact op het natuurgebied. Daarnaast zal de business case moeilijk rendabel zijn te krijgen door de aanwezige natuurwaarden, de ruimtelijke configuratie van het deelgebied en de aanwezigheid van golfslag veroorzaakt door de scheepvaart op het Noordzeekanaal.

Analyse deelgebied F (2/2)

Advies

- › Deelgebied F is een smalle strook die bestaat uit de oever en dijk langs het Noordzeekanaal.
- › De landschappelijke impact van zonnevelden is hier groot; het gebied is voor een groot deel in gebruik als waterbergings- en natuurgebied.

Cyclomedia view richting Noordzeekanaal

Luchtfoto met deelgebied F

Potentie deelgebied F

Kansen

- › Vlak F grenst aan een locatie van een windturbine, hier liggen aansluitingsmogelijkheden (uitzonderingsgrond 3 o.g.v. de zonnebrief)

Beperkingen

- › Natuur: deelgebied F betreft een buitendijks natuurgebied met naar verwachting hoge ecologische waarde dat is aangelegd door Rijkswaterstaat. Er is bovendien een kapvergunningsplicht van toepassing (o.g.v. Bomenbeleidsplan 2023).
- › Landschap: vanaf de dijk zijn hier aantrekkelijke zichten over het Noordzeekanaal
- › Cultureel erfgoed - provinciale monumenten
 - › Noorder IJ- en Zeedijken
- › Geen landbouwgrond, dus geen kansen voor Agri-PV (uitzonderingsgrond 1 o.g.v. de zonnebrief)
- › Geen gronden in transitie (uitzonderingsgrond 2 o.g.v. de zonnebrief)

Kansrijkheid

Samengevat kan worden geconcludeerd dat deelgebied E **niet kansrijk** is voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie.

Potentiële opwek per deelgebied

	Potentiële opwek binnen beleid	Kansrijkheid	Opmerkingen
Deelgebied	<i>o.b.v. beleid en afspraken</i>		
Deelgebied A	0 hectare	niet kansrijk	Beperkingen landschap, UNESCO, geen uitzonderingsgrond
Deelgebied B	0 hectare	niet kansrijk	Beperkingen landschap, UNESCO
Deelgebied C	maximaal 5 hectare	weinig kansrijk	Beperkingen landschap (openheid), meerdere kansen vanuit analyse uitzonderingsgronden zonnebrief (agri-PV, gronden in transitie en efficiënter benutten elektriciteitsnet)
Deelgebied D	7 hectare	kansrijk	Er speelt hier een initiatief waarbij beleidsmatig 7 hectare zon mogelijk is
Deelgebied E	0 hectare	niet kansrijk	Beperkingen NNN/onderzoeksgebied bodemdaling/weidevogelleefgebied, enkele kans vanuit analyse uitzonderingsgronden zonnebrief (efficiënter benutten elektriciteitsnet)
Deelgebied F	0 hectare	niet kansrijk	Beperkingen natuur/water, enkele kans vanuit analyse uitzonderingsgronden zonnebrief (efficiënter benutten elektriciteitsnet)
Potentiële opwek	12 hectare		

Verantwoording

De analyse en potentie per deelgebied zijn gebaseerd op een uitgebreide analyse van provinciaal en gemeentelijk beleid. Een samenvatting van de meegenomen beleidsstukken is meegenomen in de pagina's die volgen.

Conclusies per provinciaal beleidsdocument

Titel document	Belangrijkste conclusie
OV NH 2020 / OV NH 2022, 3e herziening.	Stelt voorwaarden aan ontwikkeling van zonnevelden in landelijk gebied: in principe geen landbouwgrond tenzij één van de uitzonderingsgronden van de aangescherpte voorkeursvolgorde zon (zonnebrief) geldt en – wanneer geen RES-zoekgebied – maximale oppervlakte
Leidraad Landschap en Cultuurhistorie: ensemble Assendelft – Krommenie	Bepaalt dat zonnevelden en andere ontwikkelingen mogelijk zijn binnen werkingsgebied indien in ruimtelijke onderbouwing van die ontwikkeling is omschreven dat rekening is gehouden met instandhouding van: • de landschappelijke karakteristiek: de landschapstypen en de belangrijkste kenmerken van de landschappen. • openheid en ruimtebeleving: de beleving van de vrije open ruimte, de horizon en de oriëntatiepunten. • de ruimtelijke dragers: de driedimensionale structuren en lijnen die in het (vlakke) landschap het beeld bepalen en begrenzen. Denk hierbij aan bebouwingslinten, bomenlanen en dijken.
Beschermde Landschap (BL) Assendelft en omgeving	Bepaalt dat zonnevelden alleen mogelijk zijn binnen het werkingsgebied als de kernkwaliteiten niet worden geschaad: Aardkundige en landschappelijke karakteristiek ▪ Brede veensloten en restanten van krekens en geulen ▪ Onregelmatige en regelmatige strookverkaveling veenweidepolders en onregelmatige en regelmatige blokverkaveling IJ-polders Openheid en ruimtebeleving ▪ Open ruimte en vergezichten Ruimtelijke dragers ▪ Zeedijken en linedijken ▪ Nauernasche Vaart ▪ Ringdijk en –vaart Assendelfter Veenpolder en ringdijk Vliepolder ▪ Bebouwingslinten ▪ Stolpenstructuren
Kwaliteitsimpuls zonneparken	Geeft richtlijnen voor realisatie zonnevelden omtrent oriëntatie, locatie, inpassing, inrichting, randen en bodem
Afwegingskader energieopwekking Hollandse Waterlinies OV NH2020	Geeft richtlijnen en eisen aan zonnevelden in de invloedssfeer van de UNESCO-werelderfgoedinschrijving Hollandse Waterlinies (waaronder de Stelling van Amsterdam).

Overzicht van relevant provinciaal beleid

De volgende provinciale beleidsdocumenten zijn geanalyseerd:

- Omgevingsverordening NH 2020 en Omgevingsverordening NH 2022 (OVNH 2020, OVNH 2022) en Derde herziening
- Leidraad Landschap en Cultuurhistorie: ensemble Assendelft – Krommenie
- Beschermd Landschap (BL) Assendelft en omgeving
- Kwaliteitsimpuls zonneparken
- Afwegingskader energieopwekking Hollandse Waterlinies OV NH2020

De uitzonderingsgronden vanuit aangescherpte voorkeursvolgorde zon (zonnebrief) vanuit het Rijk zijn meegenomen in de 3e herziening van de provinciale verordening.

Omgevingsverordening NH 2020 / 2022

Er moet voldaan worden aan de regels uit de Omgevingsregeling Noord-Holland en de Omgevingsverordening NH.

- De voorkeursvolgorde opstellingen zonne-energie zoals omschreven in artikel 6.39a van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 derde herziening biedt mogelijkheden voor opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied (artikel 6:39b).
- Op grond van artikel 6:39b, vijfde lid kunnen GS nadere regels stellen. Deze nadere regels zijn opgenomen in afdeling 6 van bijlage 11 bij deze verordening en betreffen regels over de locatie, omvang en inpassing van zonneopstellingen.
- Deze regels over omvang en locatie gelden niet voor locaties binnen door PS vastgestelde RES-zoekgebieden voor zon en zon/wind; hier worden de eerder geldende beperkingen m.b.t. maximale oppervlakte in relatie tot ligging stedelijk gebied en/of infra (deels) losgelaten. Dat betekent dat er in principe meer ruimte ontstaat voor grondgebonden zonne-energie in open gebied binnen RES-zoekgebieden.

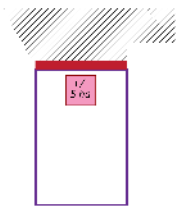
Het betreft hier een zoekgebied, waardoor de hier geldende regels minder beperkend zijn.

Omgevingsverordening NH 2020 / 2022

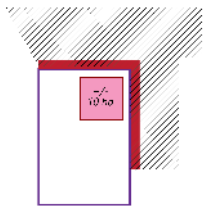
Nadere regels GS – bijlage 11 (van toepassing buiten RES-zoekgebieden)

Visuele toelichting:

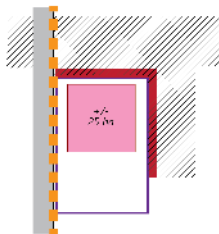
b) 1.

b) 2.

b) 3.

6.2 De locatie en omvang van de opstelling voor zonne-energie De locatie voor de opstelling voor zonne-energie is aan minimaal één zijde aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint. (zie toelichtingsslide 6.2 voor definitie)

a) De omvang van de opstelling voor zonne-energie is

1. op een locatie die aan één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint: **maximaal 5 hectare**;
2. op een locatie die aan minimaal één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint en daarnaast aan nog één andere zijde aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint, een rijksweg, provinciale weg of spoorweg: **maximaal 10 hectare**, of;
3. op een locatie die aan minimaal één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint en daarnaast aan nog twee andere zijden aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint, een rijksweg, provinciale weg of spoorweg: **maximaal 25 hectare**; met dien verstande dat van de maximale oppervlakten genoemd onder 1 tot en met 3, kan worden afgeweken tot niet meer dan 10% van die oppervlakten indien dat noodzakelijk is uit overwegingen van ruimtelijke kwaliteit.

b) De locatie voor de opstelling voor zonne-energie is niet aansluitend op een reeds bestaande opstelling voor zonne-energie, **tenzij sprake is van het aanvullen van een bestaande opstelling voor zonne-energie tot de maximale oppervlakte als bedoeld onder sub b.**

c) Het bepaalde in sub a, b en c is niet van toepassing op het oprichten van een of meer opstellingen voor zonne-energie op locaties die in gebruik zijn als nutsvoorziening, voor de waterhuishouding, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of infrastructuur voor het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit.

Omgevingsverordening NH 2020 / 2022

Nadere regels GS – bijlage 11 (van toepassing buiten RES-zoekgebieden)

Afd. 6, art. 6.3: Eisen aan de inpassing v.d. opstelling voor zonne-energie*

- a) De **hoogte van een opstelling** voor zonne-energie bedraagt **niet meer dan 1,50 meter** gemeten vanaf het gemiddelde straatpeil van de omliggende openbare wegen.
- b) Van het bepaalde in het eerste lid kan worden afgeweken indien deze afwijking aantoonbaar:
 - 1. bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit, of;
 - 2. anderszins substantiële meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving.
- c) De **bodem** onder de opstelling wordt niet verhard of verdicht en wordt zoveel mogelijk ecologisch ingericht en beheerd.
- d) De **terreinafscherming en rand van de opstelling** voor zonne-energie zijn passend in de omgeving en worden zoveel mogelijk ecologisch ingericht en beheerd.
- e) De **afstand tussen de opstelling voor zonne-energie en woonbebouwing** bedraagt **minimaal 50 meter**.
- f) Het bepaalde in sub a tot en met e is niet van toepassing op het oprichten van een of meer opstellingen voor zonne-energie op locaties die in gebruik zijn als nutsvoorziening, voor de waterhuishouding, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of infrastructuur voor het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit.

Omgevingsverordening NH 2020 / 2022

Nadere regels GS – bijlage 11 (van toepassing buiten RES-zoekgebieden)

Afdeling 6 Artikelsgewijze toelichting artikel 6.3 (p.110)

- Doel om de bestaande ruimtelijke en ecologische kwaliteiten van het landelijk gebied op de locatie te behouden en zo mogelijk te versterken
- **Artikel 6.3 a** De eisen vormen een aanvulling op het gestelde in paragraaf 6.2.6 (p.56) van de omgevingsverordening en de Leidraad voor Landschap en Cultuurhistorie (zie volgende slide), specifiek voor opstellingen voor zonne-energie.
- **Artikel 6.3 b** Er kan worden afgeweken van de maximale hoogte als geregeld in het eerste lid, indien (1) een hogere hoogte ten goede komt aan de ruimtelijke kwaliteit of (2) een hogere hoogte een substantiële meerwaarde voor de fysieke leefomgeving oplevert. Bij de eerste afwijkmogelijkheid moet bijvoorbeeld worden gedacht aan ontwerpen waarbij hoogteverschillen bewust worden ingezet ten behoeve van de beleving. Bij de tweede afwijkmogelijkheid kan worden gedacht aan het koppelen van een opstelling voor zonne-energie aan andere opgaven in de fysieke leefomgeving, zoals op het gebied van **landbouw** (bijvoorbeeld het combineren van zonnepanelen met akkerbouw), **biodiversiteit** (bijvoorbeeld het combineren van zonnepanelen met natuurontwikkeling) of **klimaatadaptatie** (bijvoorbeeld het combineren van zonnepanelen met waterening).
- Er dient in een omgevingsplan nadrukkelijk onderbouwd te worden waarom de hoogteafwijking noodzakelijk is voor de beoogde functie en waarom deze een substantiële meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving. De inzet van grazers ten behoeve van het beheer van de opstelling bijvoorbeeld, vormt op zichzelf genomen onvoldoende 'substantiële meerwaarde voor de fysieke leefomgeving'
- **Artikel 6.3 c** waar mogelijk bedekken van de bodem met extensieve vegetatie zoals kruidenrijk grasland of braakvegetatie (afhankelijk van de lokale bodemomstandigheden en doelsoorten) in combinatie met een extensief beheer.

Omgevingsverordening NH 2020 / 2022

Nadere regels GS – bijlage 11 (van toepassing buiten RES-zoekgebieden)

Afd. 6 – art. 6.2:

Doel is de **karakteristieke openheid van het landschap** te behouden, **zoveel mogelijk aan te sluiten op de bestaande netinfrastructuur** en de **economische (agrarische) structuur** van het landelijk gebied zo min mogelijk aan te tasten

Artikel 6.2 a minimaal één zijde aansluit op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint

- Onder bestaand stedelijk gebied wordt verstaan het bestaand stedelijk gebied zoals gedefinieerd in het Besluit kwaliteit leefomgeving:
- Stedelijk gebied: op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit toegelaten stedenbouwkundig samenstel van bebouwing voor wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca, en de daarbij behorende openbare of sociaal-culturele voorzieningen en infrastructuur, met uitzondering van stedelijk groen aan de rand van die bebouwing en lintbebouwing langs wegen, waterwegen of waterkeringen)

Artikel 6.2 b & c

- het is mogelijk dat de opstelling vanwege de ruimtelijke kwaliteit minder hectare mag omvatten dan op grond van de aansluiting op bestaand stedelijk gebied en infrastructuur geldt. Ruimtelijke kwaliteitseisen kunnen er dus toe leiden dat de omvang van een opstelling voor zonne-energie met maximaal 10% wordt verruimd dan wel dat de omvang wordt beperkt voor zover dat nodig is op grond van het bepaalde in Paragraaf 6.2.6 (p. 173) van de omgevingsverordening.

Omgevingsverordening NH 2020 / 2022 (3^e Herziening)

De derde herziening behelst primair de opname van de voorkeursvolgorde zon ('Zonneladder'), overige voorwaarden en aanvullende eisen (uitzonderingsgronden) voor realisatie op agrarische en natuurfuncties.

- Zonnepanelen op (hoogwaardige) landbouw- en natuurgroden zijn in principe ongewenst en worden hiermee ontmoedigd (trede vier van de ladder), al blijft er beperkt ruimte voor zon op landbouwgronden.
- Voor zon op gronden die geen landbouw- of natuurbestemming hebben geldt dat er geen voorwaarden worden toegevoegd in de derde herziening. Daarmee wordt het realiseren van zonne-energie hier aangemoedigd, vooral wanneer sprake is van meervoudig ruimtegebruik: daken en gevels, terreinen en objecten.

Omgevingsverordening NH 2020 / 2022 (3^e Herziening)

De uitzonderingsgronden:

Tenzij gebruik gemaakt kan worden van overgangsrecht (artikel 12.6) doordat op 26 oktober 2023 al sprake was van een ‘vergevorderd participatietraject’, zijn deze aanscherpingen van toepassing:

1. Op landbouw- of natuurgrond moet gemotiveerd worden dat de eerste drie treden onvoldoende ruimte bieden om het RES-bod in 2030 te halen (artikel 6.39a);
2. Overige voorwaarden gelden overal in landelijk gebied: zorgvuldige landschappelijke inpassing en een inspanningsplicht voor 50% lokaal eigendom (artikel 6.39b, lid 3);
3. Op landbouw- of natuurgrond is er een aanvullende eis (uitzonderingsgrond) van toepassing: agri-pv, transitiegrond of netefficiëntie (artikel 6.39b, lid 4).

Voor een toelichting op de uitzondering wordt verwezen naar de rapportage opgesteld door Royal Haskoning. In deze rapportage worden de uitzonderingsgronden geduid en is tevens te beschouwen een handreiking voor gemeenten en ontwikkelaars tijdens het voorbereiden van initiatieven. Dit is beschikbaar via: <https://energieregionh.nl/kennisbank/documenten> (document ‘Rapport: Analyse aangepast voorkeursvolgorde zon Provincie Noord-Holland’).

Omgevingsverordening NH 2020 / 2022 (3^e Herziening)

Naast artikel 6.39b, lid 1 en 2 (voorheen artikel 6.40), blijven er nadere regels van GS van toepassing: Bijlage 11, artikelen 6.2 (locatie & omvang), 6.3 (inpassing) en 6.4 (stimuleringsgebieden). Daarin doorgevoerde wijzigingen:

1. Zonnepanelen mogen maximaal 30 jaar aanwezig zijn (voorheen 25) en gerealiseerde verbeteringen i.r.t. landschap of natuur hoeven niet meer naar de bestaande toestand te worden 'hersteld' (artikel 6.39b, lid 1);
2. Bovenstaande termijnstelling geldt nu ook niet meer voor agrarische bouwpercelen, naast een aantal stedelijke functies waar dat al zo was (artikel 6.39, lid 2);
3. De procedure om van GS-regels over locatie en omvang (bijlage 11, artikel 6.2) af te wijken via aanwijzing van een 'stimuleringsgebied' vervalt (bijlage 11, artikel 6.4);
4. Hiervoor in de plaats laten we de GS-regels over locatie en omvang via een standaardregel los op agrarische bouwpercelen, naast een aantal stedelijke functies waar dat al zo was, en binnen RES-zoekgebieden voor zon, waar (bestuurlijk) draagvlak bestaat voor de ontwikkeling van hernieuwbare energieopwekking (bijlage 11, artikel 6.2, onderdeel d);
 1. Onderdeel van de vervallen procedure voor afwijken was verplicht advies van de ARO. Dat betekent dat nu de standaardregels voor Ruimtelijke Kwaliteit en zorgvuldige landschappelijke inpassing van opstellingen voor zonne-energie gelden *.
5. De maximale hoogte-eis van 1,50 meter wordt losgelaten wanneer gelet op landschappelijke kwaliteiten een vorm van agri-pv met hogere constructies mogelijk is (bijlage 11, artikel 6.3, onderdeel c);
6. De GS-regels over inpassing gelden nu ook niet meer voor agrarische bouwpercelen, naast een aantal stedelijke functies waar dat al zo was (bijlage 11, artikel 6.3, onderdeel g): *"Op locaties die in gebruik zijn als nutsvoorziening, voor de waterhuishouding, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of infrastructuur voor het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit (artikel 6.2, lid d). Onder nutsvoorzieningen worden verstaan voorzieningen die gebruikt worden voor doelen van openbaar nut, zoals faciliteiten voor de levering van drinkwater (bijvoorbeeld spaarbekkens of zuiveringsinstallaties) of de reiniging van afvalwater (rioolwaterzuivering), (voormalige) opslaglocaties voor afval zoals stortlocaties of slibdepots en kraan- opstelplaatsen van windturbines."*

Leidraad Landschap & Cultuurhistorie

- Noord-Holland is opgedeeld in 20 verschillende ensembles en 10 provinciale structuren. Bij het realiseren van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijke gebied moeten de ambities en ontwikkelprincipes die beschreven zijn in de verschillende ensembles en structuren in acht worden genomen.
- Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:
 - a) a rekening wordt gehouden met:
 - i. *de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble, en;*
 - ii. *de ambities en ontwikkelprincipes van de toepasselijke provinciale structuren, en;*
 - b) b hierbij wordt betrokken:
 - i. *de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes, en;*
 - ii. *de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble, en;*
 - iii. *de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van de toepasselijke provinciale structuren.*
- De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering waaruit moet blijken dat voldaan is aan het bovenstaande.

Leidraad Landschap & Cultuurhistorie

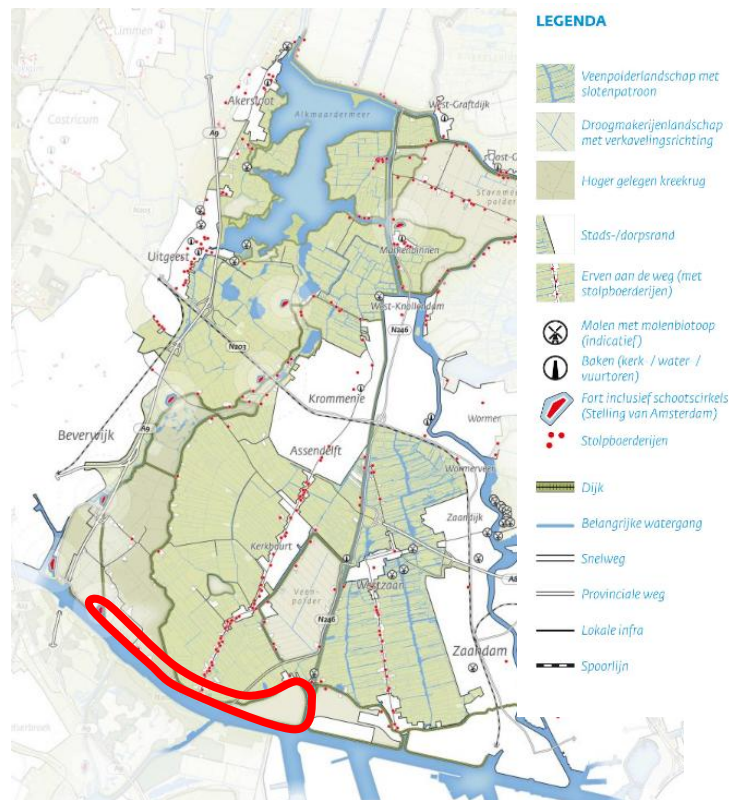
Het zoekgebied is gelegen binnen het ensemble **Assendelft – Krommenie**, op de grens tussen de IJ-polders en de Veenweidepolders van Assendelft.

Het ensemble Assendelft-Krommenie ligt ten westen en noorden van Zaandam. Aan de westzijde gaat het ensemble over in het strandwallen en -vlaktenlandschap van Noord-Kennemerland, in het noorden ligt het Alkmaardermeer en de droogmakerij Starnmeer en aan de zuidkant is het Noordzeekanaal de grens van het ensemble.

Het veenpolderlandschap is ontstaan onder invloed van het Oer-IJ en heeft aan de oostzijde kenmerken van het ruige veenlandschap zoals dat ook ten oosten van Zaandam wordt aangetroffen. Aan de zuidzijde van het ensemble ligt het droogmakerijenlandschap van de Wijkermeer en IJpolders. Het stedelijk gebied van Zaandam vormt een stedelijke lob in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). De geluidscontour van Schiphol draagt met zijn bouwbeperking bij aan het behoud van de openheid en structureert de verstedelijking. De kenmerkende openheid in noord-zuidrichting staat onder druk vanwege ontwikkelingen aan de randen. In de westzijde van het ensemble is De Stelling van Amsterdam met forten en liniedijken manifest aanwezig. De snelweg A9 bevindt zich aan de westzijde, de spoorlijn Zaandam–Uitgeest loopt, gebundeld met de N8 in oost-westrichting door het ensemble.

De provinciale kernwaarden in dit ensemble zijn:

- de landschappelijke karakteristiek: de landschapstypen en de belangrijkste kenmerken van deze landschappen.
- openheid en ruimtebeleving: de beleving van de vrije open ruimte, de horizon en de oriëntatiepunten.
- de ruimtelijke dragers: de driedimensionale structuren en lijnen die in het (vlakke) landschap het beeld bepalen en begrenzen. Denk hierbij aan bebouwingslinten, bomenlanen en dijken.

Leidraad Landschap & Cultuurhistorie

De algemene ambitie is om de zonneparken:

- bij te laten dragen aan het zichtbaar en herkenbaar houden van de landschappelijke karakteristiek
- bij te laten dragen aan het versterken van (de beleving van) openheid en
- helder te positioneren ten opzichte van de ruimtelijke dragers.

Ruimtelijke kwaliteit is gebaat bij:

- behoud van landschappelijke karakteristiek van de deelgebieden.
 - Grootschalige ontwikkelingen passen door maat en schaal in de IJpolders. Concentratie van ontwikkelingen in de IJpolders biedt mogelijkheden andere gebieden te ontlasten.
 - Het agrarisch landschap van de veenontginningen is kwetsbaar voor activiteiten die er van oorsprong niet thuishoren. Koppel gebiedseigen ontwikkelingen aan de linten en houd de schaal klein.
- het toepassen van het gebiedsconcept 'Oer-IJ' om ruimtelijke ontwikkelingen te inspireren (kans).
 - Door rekening te houden met de kenmerken van het Oer-IJ bij de aanleg van bijvoorbeeld nieuwe woon- en werkgebieden, de aanleg van wegen en waterprojecten kunnen kansen worden benut om de herkenbaarheid van het Oer-IJ te versterken (zie ook structuur IJdijken /Oer-IJ) (kans).
- het accentueren van de loop van voormalige kreekruigen in het veenpolderlandschap (kans); door oxidatie en het verdwijnen van het veen worden oude zeekleiruggen weer zichtbaar.
 - Vlak hoogteverschillen niet uit en leg ontbrekende schakels in de fietspadenstructuur op of naast de kreekrug (kans).
 - Accentueer kreekruigen niet met opgaande beplanting, in het veenpolderlandschap is de openheid maatgevend (kans).

het voorkomen van verrommeling van open gebieden; het stedelijk gebied legt steeds meer beslag op de open ruimte en heeft samen met de toenemende schaal in zijn randen invloed op de beleving van openheid.

- Pas noodzakelijke ingrepen ten behoeve van verbetering van de agrarische bedrijfsvoering of recreatieve beleving zorgvuldig in in het open landschap. Voorkom verrommeling op kleine schaal.
- Koppel kleinschalige ontwikkelingen aan de linten.
- Houd de zo kenmerkende stolpen in stand.
- Voorkom verruiging van het veengebied en herstel de openheid waar mogelijk.

het accentueren van de loop van voormalige kreekruigen in het veenpolderlandschap (kans); door oxidatie en het verdwijnen van het veen worden oude zeekleiruggen weer zichtbaar.

- Vlak hoogteverschillen niet uit en leg ontbrekende schakels in de fietspadenstructuur op of naast de kreekrug (kans).
- Accentueer kreekruigen niet met opgaande beplanting, in het veenpolderlandschap is de openheid maatgevend (kans).

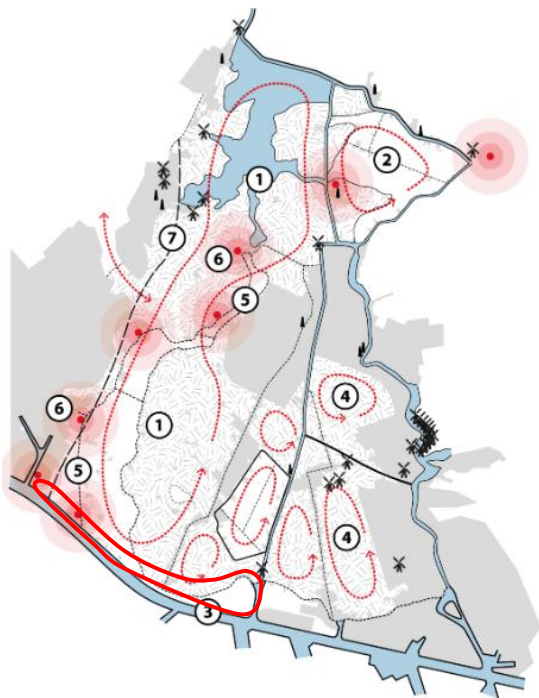
het voorkomen van verrommeling van open gebieden; het stedelijk gebied legt steeds meer beslag op de open ruimte en heeft samen met de toenemende schaal in zijn randen invloed op de beleving van openheid.

- Pas noodzakelijke ingrepen ten behoeve van verbetering van de agrarische bedrijfsvoering of recreatieve beleving zorgvuldig in in het open landschap. Voorkom verrommeling op kleine schaal.
- Koppel kleinschalige ontwikkelingen aan de linten.
- Houd de zo kenmerkende stolpen in stand.
- Voorkom verruiging van het veengebied en herstel de openheid waar mogelijk

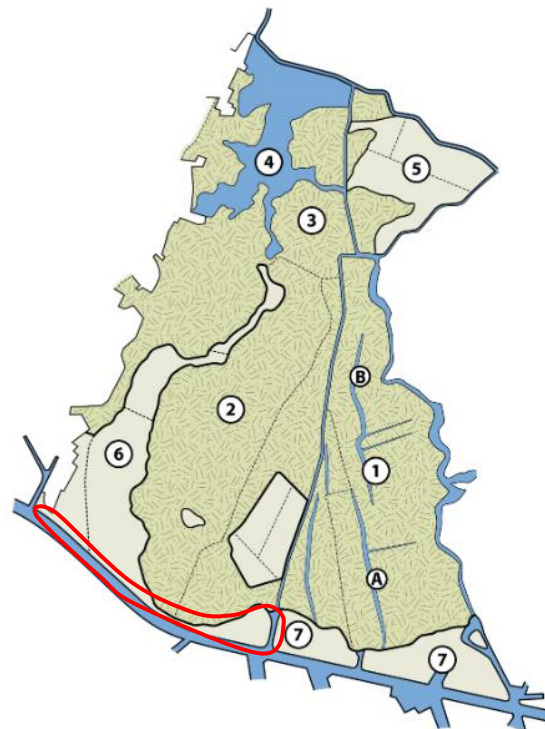
Leidraad Landschap & Cultuurhistorie

- een sterke visuele relatie tussen de open ruimten met name in noord-zuidrichting.
 - Respecteer bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk de visuele relatie tussen de open ruimten, met name in noord-zuidrichting.
- een herkenbare en contrastrijke overgang tussen het stedelijk gebied en het open landschap.
 - Voorkom het uitschuiven van stadsrandfuncties naar het landschap en creëer heldere, in landschappelijk opzicht goed ingerichte stads- en dorpsranden (en randen van bedrijventerreinen).
 - Zorg voor goede beleefbaarheid en ontsluiting van het buitengebied zodat de bevolking ernaartoe kan en het kan ervaren.
- het koesteren van historische dijken, dammen en waterlopen van het Oer-IJ en de dijken, forten en andere kunstwerken van de Stelling van Amsterdam.
 - De dijkstructuren blijven vrij in de ruimte liggen. Plaats geen bebouwing of hoog opgaande beplanting tegen de dijk, opdat het verloop van de dijk helder blijft.
 - Aanpassing van de dijken van de IJpolders ten behoeve van waterveiligheid blijft mogelijk. Hanteer hierbij een herkenbaar, eenduidig profiel.
 - Accentueer de hoofdverdedigingslijn met een 'natte dijkvoet': natte natuur aan de westzijde van de linedijken.
- Versterk de recreatieve functie van de dijken en verminder het doorgaand autoverkeer op de dijken. Hanteer uniformiteit in inrichting van verkeerskundige situaties en beheer van taluds
- Versterk de recreatieve functie van de dijken en verminder het doorgaand autoverkeer op de dijken. Hanteer uniformiteit in inrichting van verkeerskundige situaties en beheer van taluds.
- Leg ontbrekende schakels in de fietspadenstructuur langs voormalige kreken en op dijken (kans).
- Herstel vergraven delen van de Groenedijk (verlengde van de Zeedijk) en de dijk bij Busch en Dam (kans).
- een groene oostrand voor Beverwijk/Heemskerk (kans); door de bebouwing en verdichtingen in de stadsrand van Beverwijk is een deel van de inundatiegebieden en schootsvelden verdicht. Hierdoor is een omgekeerde beleving van openheid ontstaan ten opzichte van de rest van De Stelling van Amsterdam.
- Laat ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan een samenhangend landschappelijk beeld langs de oostrand van Beverwijk en Heemskerk en ontwikkel een stelsel van recreatieve verbindingen (kans).
- het behouden en het zichtbaar/beleefbaar blijven van de huidige verkavelingsstructuur (inclusief sloten) bij (semi-)tijdelijke functies en opstellingen in het landschap, zoals voor zonne-energie
- Zorg voor een ruime landschappelijke begrenzing van het terrein, die aansluit op het bestaande omringende landschap; vermijd hoge hekken in het landschap.
- Streef ernaar dat de opstelling kwaliteit toevoegt aan het bestaande landschap (zie in de Voorbeeldenbank de Kwaliteitsimpuls Zonneparken voor inspiratie).

Leidraad Landschap & Cultuurhistorie

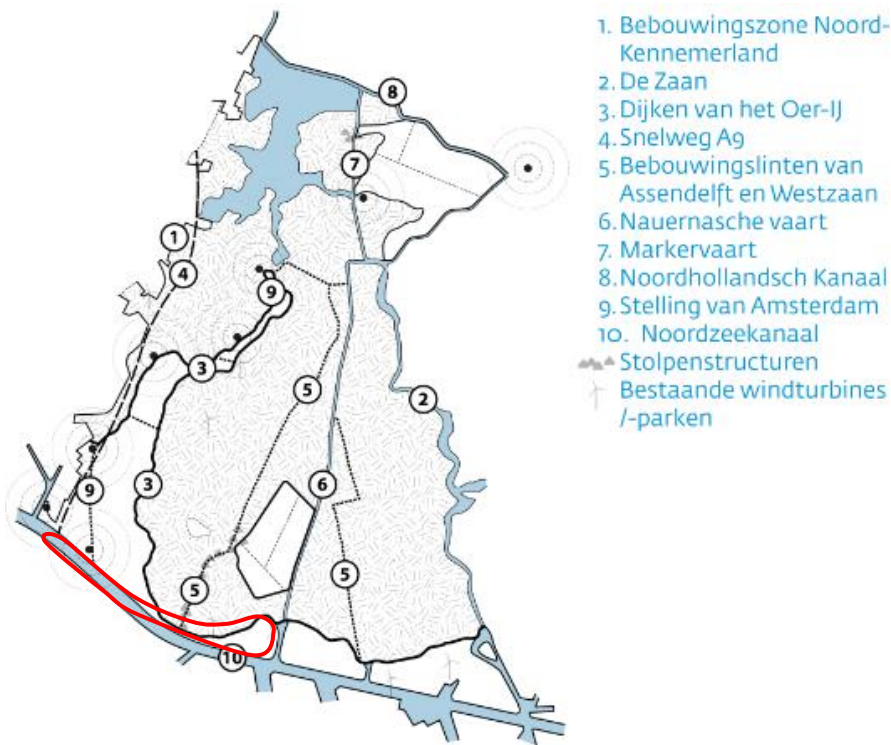

1. Open veenpolders ten westen van Assendelft en open ruimte Uitgeester- en Alkmaardermeer maken de open lengterichting van het Oer-IJ ervaarbaar
 2. Starnmeerpolder is open aan weerszijden van de Middelweg
 3. Beplanting en dijken langs het Noordzeekanaal
 4. Open kamers ten oosten van Assendelft en Westzaan (aan weerszijden van de A8)
 5. Linielijken Stelling van Amsterdam
 6. Schootscircels forten
 7. A9
- ✱ Molen met molenbiotop (indicatief)
- ┆ Baken (kerk-, water-, of vuurtoren)

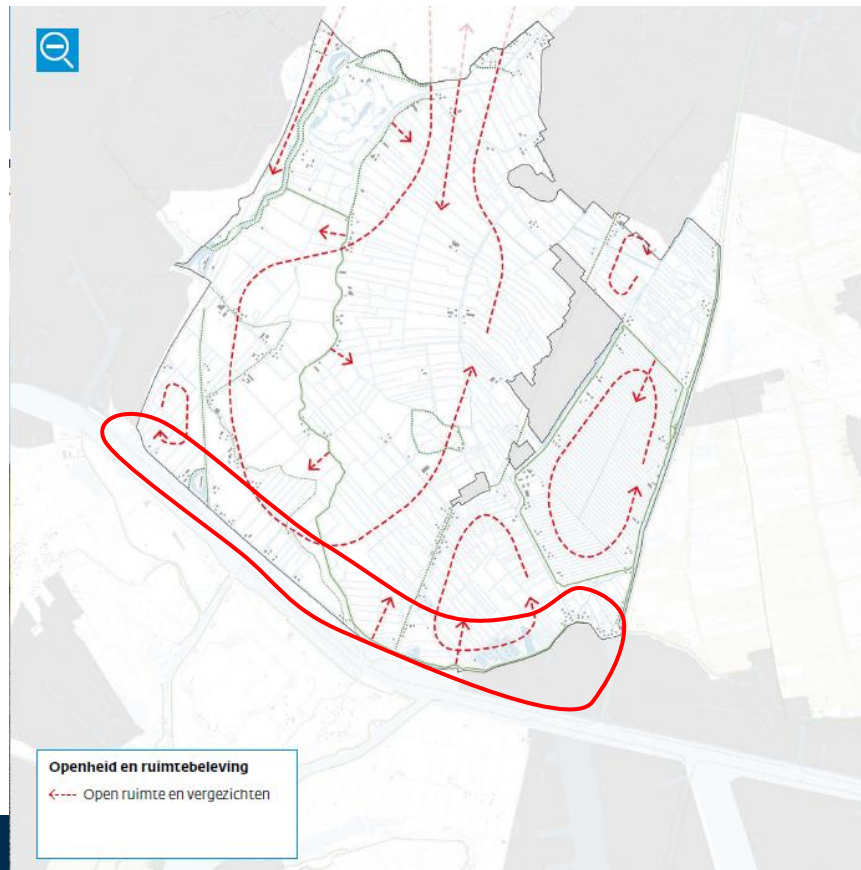
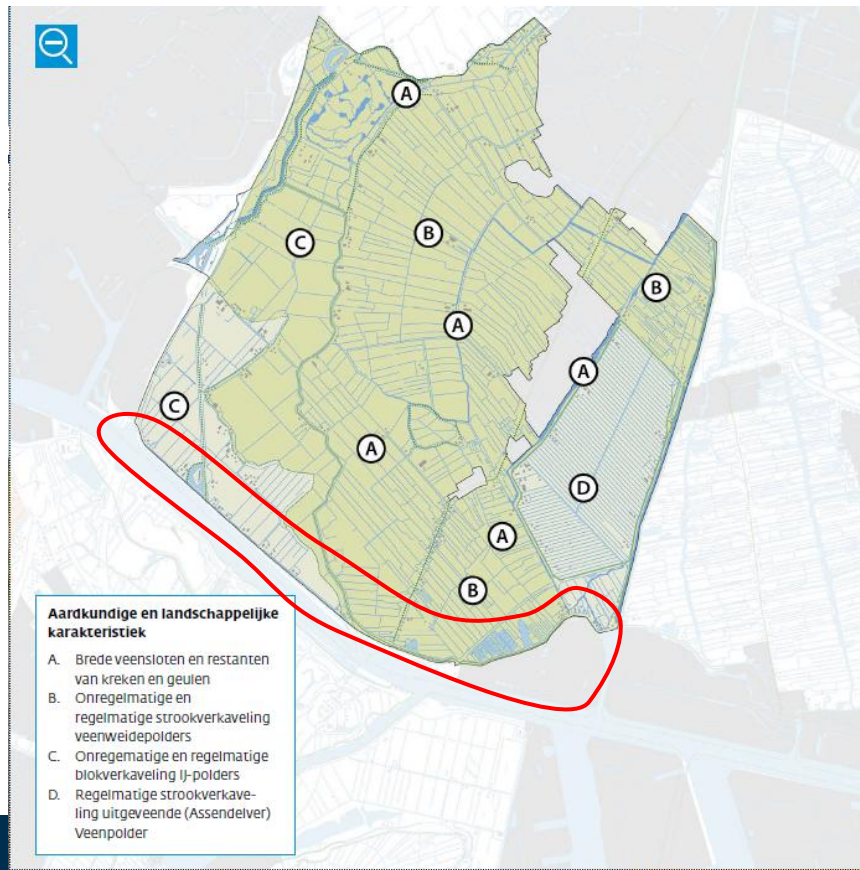

1. Veenpolders met waterrijke veennatuur:
A. Polder Westzaan
B. Het Guisveld
2. Veenweidepolders van Assendelft met herkenbare hoogteverschillen van voormalige krekens Oer-IJ
3. Kleinschaligere veenontginningen
4. Uitgeester- en Alkmaardermeer
5. Droogmakerij Starnmeerpolder
6. Wijkmeerpolder, ingepolderde zeekleipolder (restanten deel Oer-IJ)
7. IJ-polders

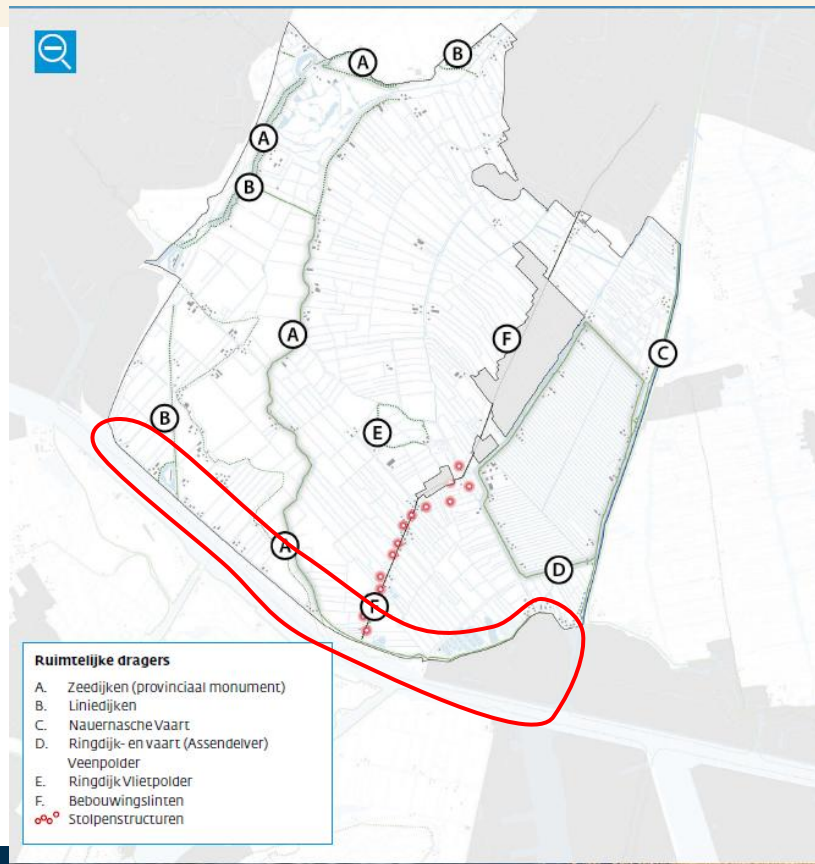
Leidraad Landschap & Cultuurhistorie

Beschermd Landschap (BL) Assendelft en omgeving

Beschermd Landschap (BL) Assendelft en omgeving

Kernkwaliteiten BL Assendelft en omgeving

De volgende kernkwaliteiten mogen in principe niet worden geschaad:

Aardkundige en landschappelijke karakteristiek

- Brede veensloten en restanten van kreken en geulen
- Onregelmatige en regelmatige strookverkaveling veenweidepolders en onregelmatige en regelmatige blokverkaveling IJ-polders

Openheid en ruimtebeleving

- Open ruimte en vergezichten

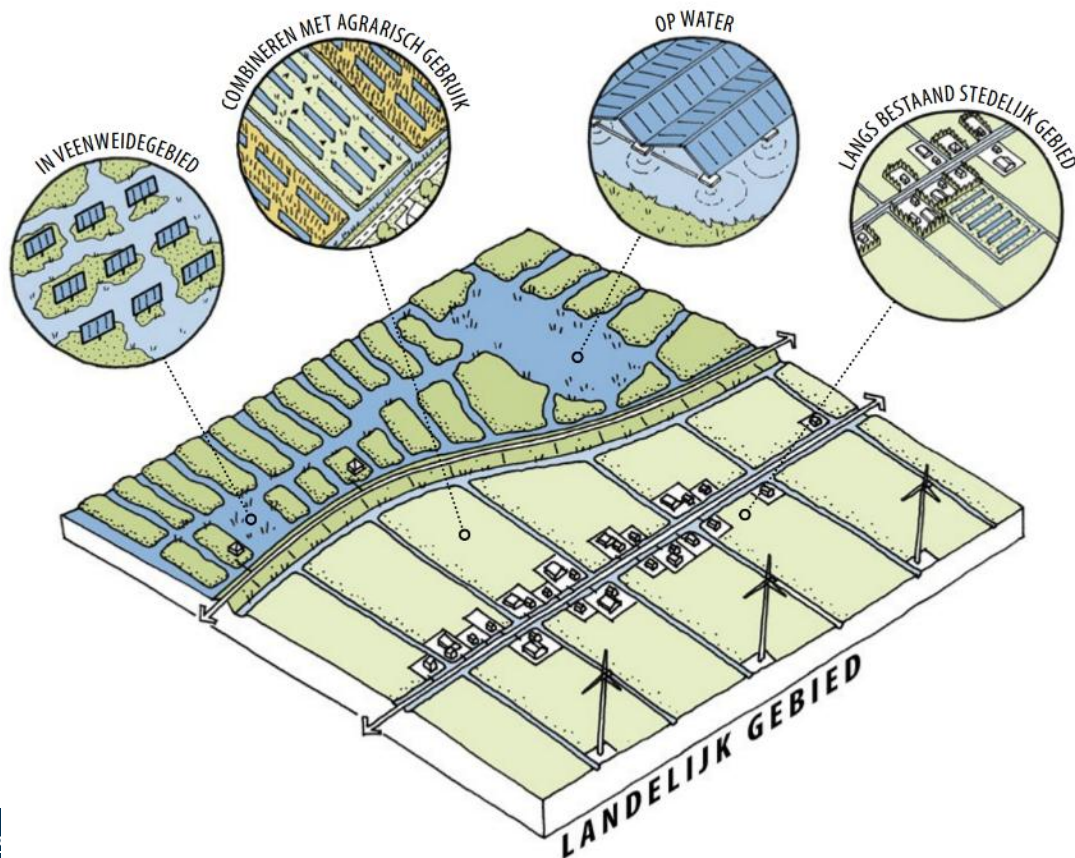
Ruimtelijke dragers

- Zeedijken en liniedijken
- Nauernasche Vaart
- Ringdijk en –vaart Assendelver Veenpolder en ringdijk Vliepolder
- Bebouwingslinten
- Stolpenstructuren

Kwaliteitsimpuls zonneparken

Oriëntatie & locatie (landelijk)

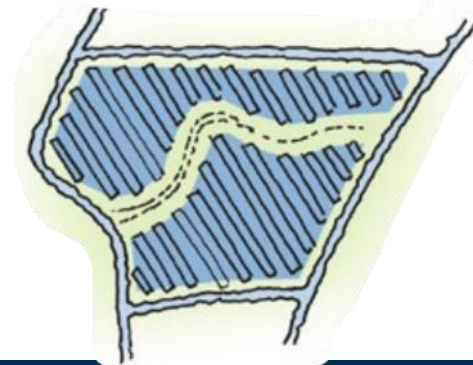
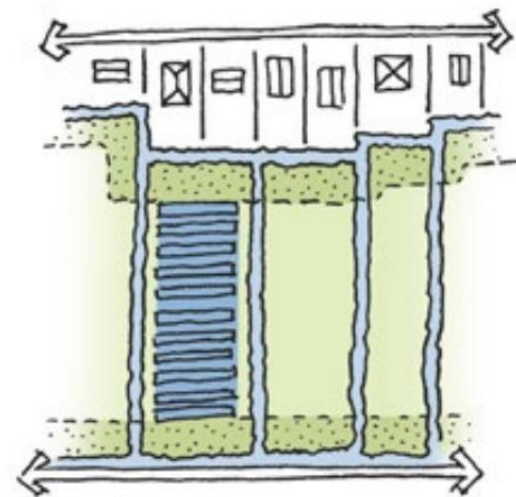
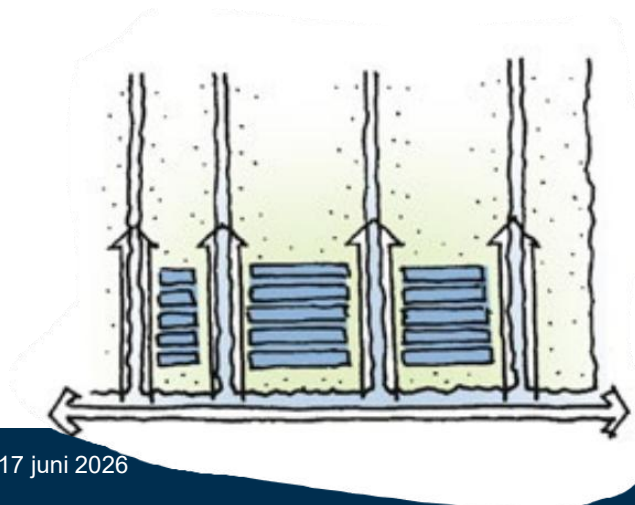
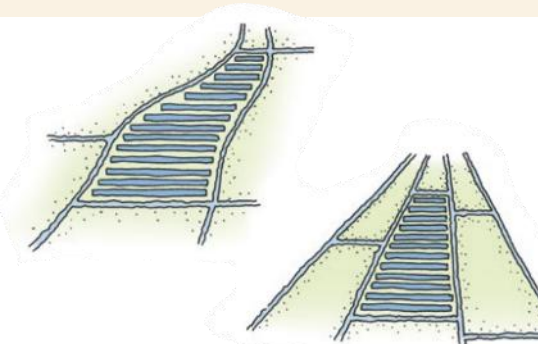
- Zonneparken in combinatie met waterpeilverhoging in veenweidegebieden
- Zonneparken in de buurt van windmolens: gebruik maken van dezelfde kabel

Kwaliteitsimpuls zonneparken

Inpassing

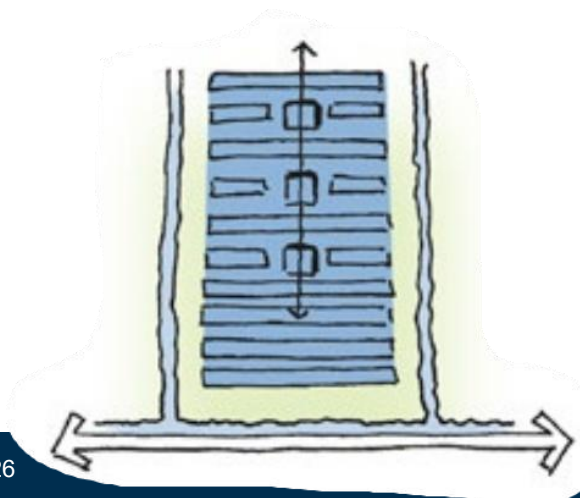
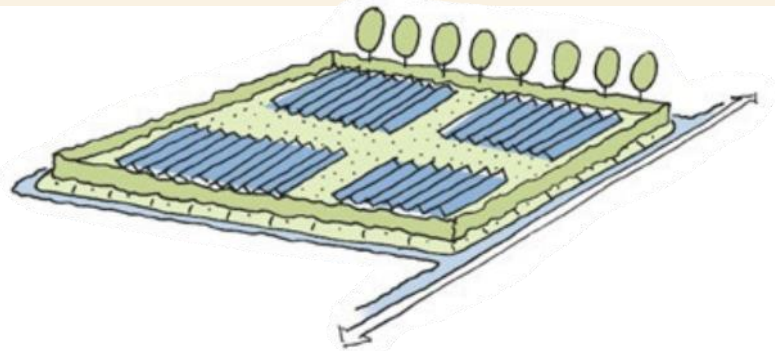
- Gebruik maken en volgen van de vorm van het landschap
- Afstand tot kwetsbare objecten
- Kavelsloten en verkavelingspatronen zichtbaar houden

Kwaliteitsimpuls zonneparken

Inrichting

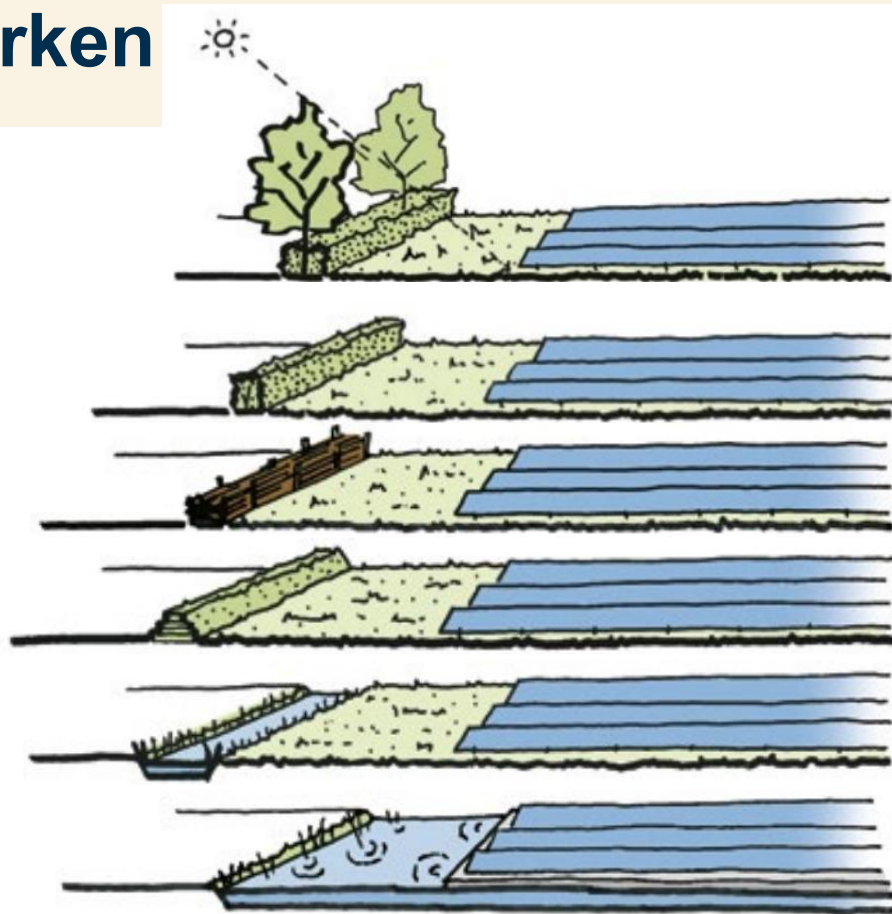
- Volg met de zon-opstellingen de vorm van de kavel.
- Behoud de openheid van het landschap op ooghoogte (niet hoger dan 1,50m)
- Voorkom losstaande objecten aan de rand van het zonnepark
- Zorg voor uniformiteit en voorkom variatie tussen delen

Kwaliteitsimpuls zonneparken

Rand

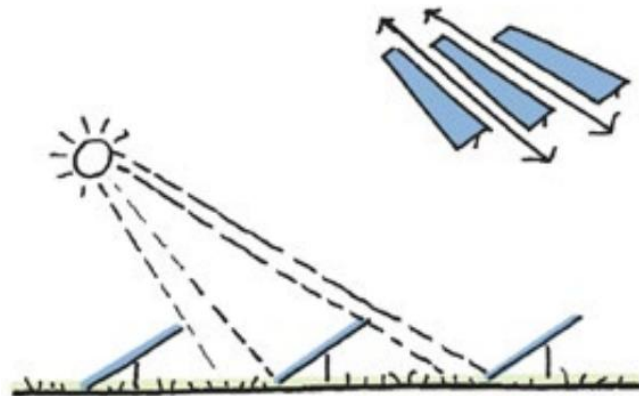
- Voorzie in natuurlijke, lokale randstructuren en speel zoveel mogelijk in op de bestaande landschappelijke elementen
- Hanteer een brede buffer tussen de kavelgrens en de zon-opstellingen en richt deze op ecologische wijze in
- Combineer met kansen om 'doorsteek' mogelijk te maken, evenals wandel- en fietspaden
- Zorg voor uniformiteit en voorkom variatie tussen delen

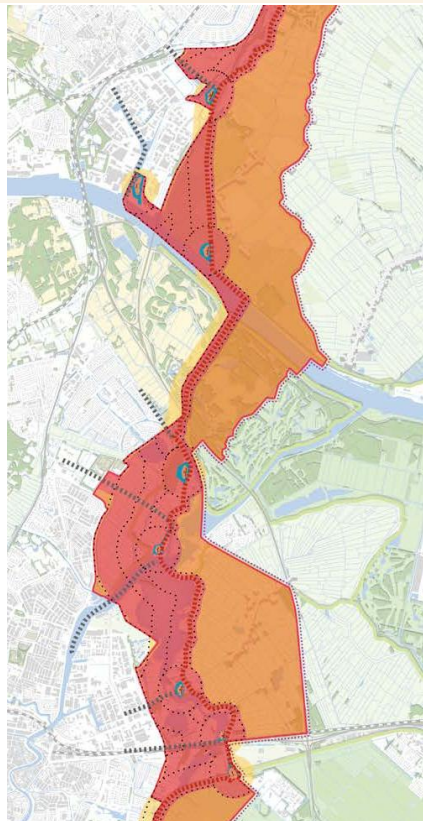
Kwaliteitsimpuls zonneparken

Bodem

- Geef bodem en flora ademruimte
- Zorg voor een extensieve vegetatie onder en rondom de panelen
- Stem het maaiplan of begrazingsplan af op de lokale doelsoorten en plantengroei
- Behoud bijzondere habitats

Afwegingskader energietransitie Hollandse Waterlinies

Rode zone

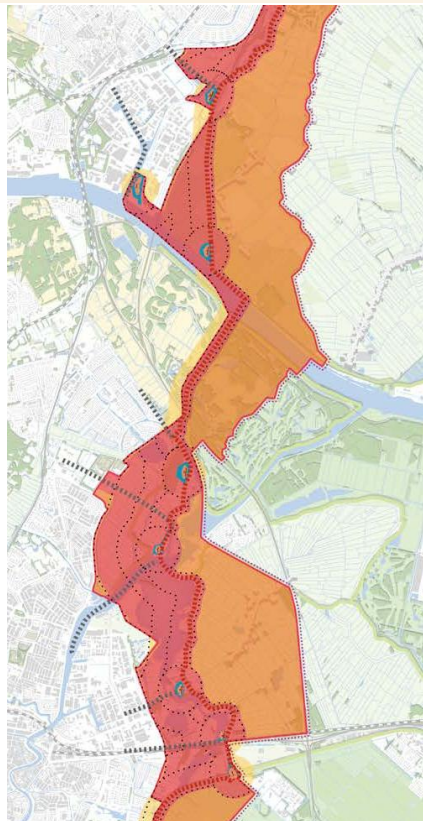
De rode zone geldt alleen voor de daadwerkelijke werelderfgoedinschrijving. Voor de rode zone geldt dat de desbetreffende ontwikkeling een significant negatief effect heeft op de kernkwaliteiten.

De afstandsregels van de rode zone zijn van toepassing op de 'onveilige zijde'.

In deze zone is het Linielandschap nog goed herkenbaar en beleefbaar, mede vanwege de vele attributen en de onderlinge samenhang. Juist dit deel van de linie vraagt om voldoende bescherming om de kernkwaliteiten te borgen.

- Voor zonnevelden tot een maximale hoogte van 1,5 meter geldt ten opzichte van de onveilige zijde van de hoofdverdedigingslijn en rondom de forten (schootsvelden) een afstandszone van 300 meter aangehouden en aan de veilige zijde 50 meter van de hoofdverdedigingslijn. In sommige landschappen gelden dat ook zonnevelden boven ooghoogte mogelijk zijn. Dan moet er sprake zijn van een situatie waarin een dergelijke ontwikkeling bijdraagt aan versterking van de beleving van het linielandschap.
- De locaties waar de Werelderfgoedinschrijving minder dan 1000 meter breed is vallen onder de rode zone, omdat dit de zwakke schakels zijn in de continue verdedigingslijn van de Hollandse Waterlinies. Juist om de continuïteit van de Hollandse Waterlinies te borgen en niet verder te laten verzwakken vallen deze locaties onder de rode zone.

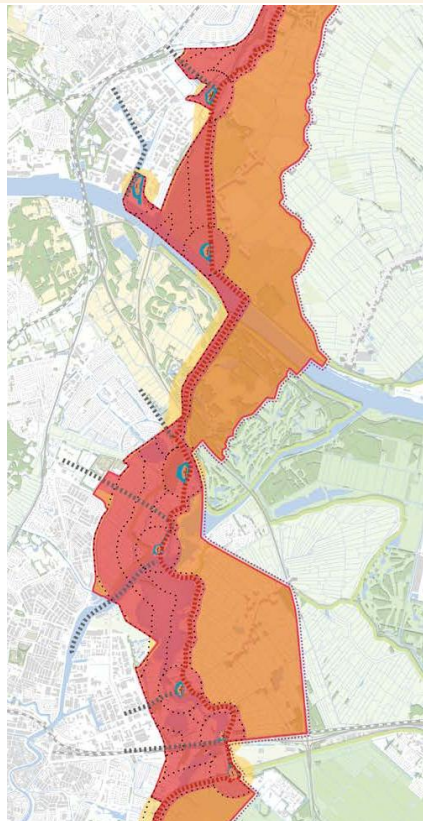
Afwegingskader energietransitie Hollandse Waterlinies

Oranje zone

De oranje zone geldt alleen voor het werelderfgoedgebied zelf, dus binnen de property. Alle locaties binnen de property buiten de rode zone vallen onder de oranje zone. Ontwikkelingen van hernieuwbare energie zijn in deze oranje zone onder voorwaarden mogelijk. Wel is het van belang dat het karakter van dat landschap niet wezenlijk anders wordt. Om dit te ondervangen zijn aan de oranje zone regels voor het laadvermogen toegevoegd (stap 2). Plus ontwerpregels die gaan over de specifieke vormgeving en inrichting in een specifiek landschap (stap 3) en principes voor waardecreatie (stap 4).

Afwegingskader energietransitie Hollandse Waterlinies

Gele zone

Dit betreft de gebieden buiten de property. Dus de zogenaamde attentiezone, maar ook gebieden buiten de property waar ontwikkelingen mogelijk een impact hebben. Het gaat dan met name om de visuele integriteit. Deze zone heeft een signaalfunctie. Ontwikkelingen zijn mogelijk wanneer wordt aangetoond dat het uitstralingseffect van de ontwikkeling wordt voorkomen (negatieve effecten visuele integriteit worden voorkomen). Dit kan door het toevoegen van een onderbouwing waar gebruik is gemaakt van het advies Visuele Integriteit Waterlinies (advies Kwaliteitsteam Nieuwe Hollandse Waterline, 2018). Voor de gele zone gelden de volgende gehanteerde afstandsregels

- Voor zonnenvelden (zowel onder als boven ooghoogte), wordt ten opzichte van de hoofdverdedigingslijn een zone van 50 meter aangehouden.
- Voor windturbines van 5,6 MW, wordt een zone van 2000 meter aangehouden.
- Voor windturbines van 3,0 MW, wordt een zone van 1000 meter aangehouden.

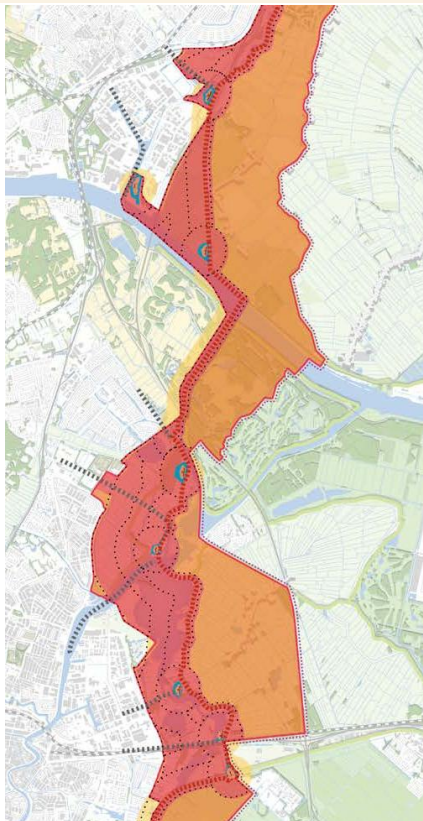
Omvang

- De maximale omvang van een zonnenveld bedraagt 20 hectare tenzij anders vermeld in de deelgebieden

Onderlinge afstand

- De minimale ruimte tussen twee zonnenvelden bedraagt 600 meter

Afwegingskader energietransitie Hollandse Waterlinies

Algemene afstand/formaat regels zon:

Omvang

- De maximale omvang van een zonneveld bedraagt 20 hectare tenzij anders vermeld in de deelgebieden
- De maximale hoogte bedraagt 1,50 meter (tenzij anders vermeld in het afwegingskader)

Onderlinge afstand

- De minimale ruimte tussen twee zonnenvelden bedraagt 600 meter

Conclusies per gemeentelijk beleidsdocument

Titel document	Belangrijkste conclusie
Omgevingsvisie Zaanstad 2040 ‘Ruimte maken voor Morgen’ (2024)	Het zoekgebied is als zodanig aangewezen. Als er voor zonneweides mogelijkheden worden gevonden binnen de zoekgebieden, dan worden deze altijd gecombineerd met andere functies, bijvoorbeeld natuur of recreatie.
Landelijk gebied Assendelft (2013)	Het merendeel van de gronden heeft de bestemming “Agrarisch met waarden”. In de toelichting van het BP wordt ingegaan op de kwaliteit van het open landschap en wordt ten aanzien van zonnepanelen gesteld <i>“De plaatsing van materialen voor energieopwekking op agrarische productiegronden wordt uitdrukkelijk niet toegestaan.”</i>
Omgeving Nauerna (2018)	Zonne-energie is binnen deel van dit bestemmingsplan planologisch toegestaan
Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Zaanstad (2009/2017)	De openheid van het landschap wordt als kwaliteit benoemd. Ontwikkeling van zonne-energie past hier in principe niet in.
Visie Noordzeekanaalgebied 2040	Houd rekening met de ruimtelijke impact van zonnevelden, maar zonnevelden worden gezien als maatregel in het verduurzamen van het gebied en de economie.
Zaans Klimaatakkoord: op weg naar een duurzaam Zaanstad (2022)	Het zoekgebied is in beeld voor de realisatie van zonne-energieinitiatieven, past binnen beleid.
Welstandsnota Zaanstad 2013	Houd rekening met de waarden van linten en dijken (gewogen bijzonder), verder eenvoudig welstandsbeleid
Archeologienota Zaanstad 2009	Geen directe aanknopingspunten i.r.t. het zoekgebied; wel erkenning van belang archeologische waarden.
Ruimtelijke Milieuvisie 2020	Beleid ziet toe op stimulering van duurzame energie, daar is zonneveld een mogelijke variant van.
Erfgoedstrategie 2019-2023: Erfgoed leeft!	Zoek relatie met erfgoed bij realiseren van zonne-energie, m.n. in het buitengebied bij transitie landelijk gebied.
Groen- en Waterplan 2017	De openheid van het landschap wordt beschreven als een belangrijke te behouden kwaliteit. Er wordt gesteld dat de gemeente “Het effect van zonnepanelen en turbines op de natuurwaarden van het landschap [gaat] onderzoeken”.
Beleid Linten, dijken en paden (2020)	Onderdeel ‘Zeedijken’ is nog niet uitgewerkt, dit is van belang voor zoekgebied.
Bomenbeleidsplan 2023	Bij aanwezigheid van eventuele bomen geldt dat een boom alleen gekapt mag worden bij zwaarwegende redenen. Indien de opwek van duurzame energie met zonnepanelen aantoonbaar niet elders mogelijk is dan ter plaatse van deze boom dan is er sprake van een herplantplicht.
RES NHZ + raadsbesluit (2021)	Bepaling aanwijzing zoekgebied als zodanig; raadsbesluit bevestigt dit maar geeft tegelijkertijd aan dat zon-opgave echt hier gezocht moet worden en niet elders (bijv. op restruimtes bedrijventerreinen).

Overzicht van relevant gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie

- Omgevingsvisie Zaanstad 2040: “Ruimte maken voor Morgen” (2024)

Bestemmingsplannen

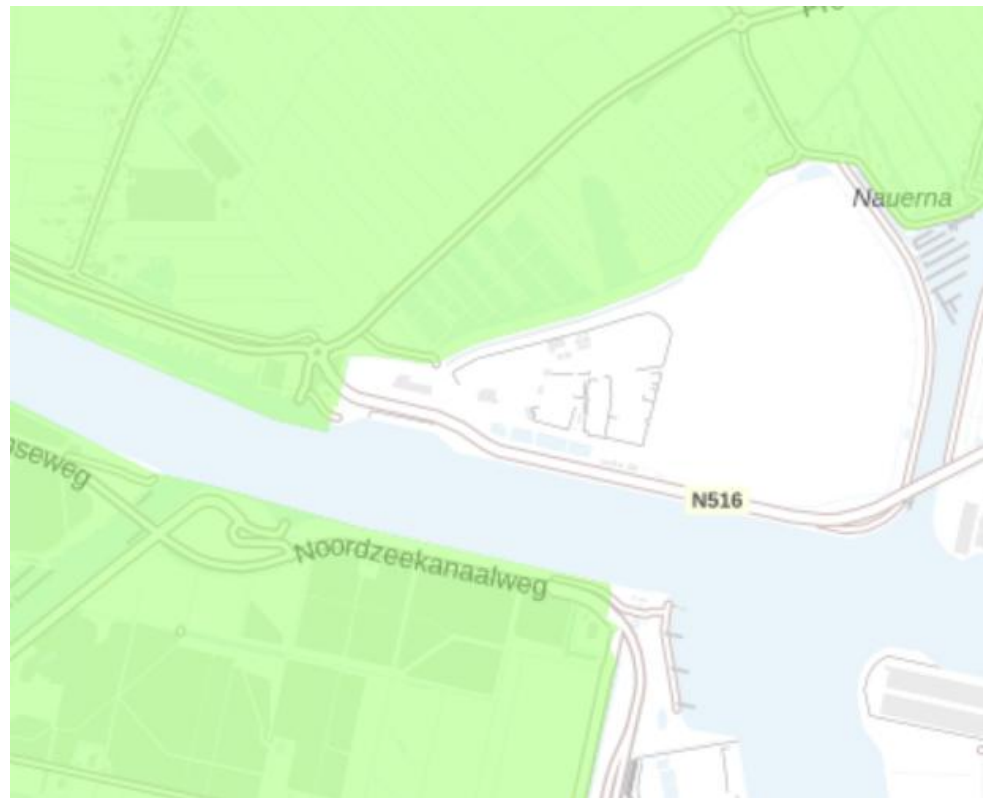
- Landelijk gebied Assendelft (2013)
- Omgeving Nauerna (2018)

Overig beleid

- Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Zaanstad (2009/2017)
- Visie Noordzeekanaalgebied 2040
- Nieuw Zaans Klimaatakkoord (2021)
- Welstandsnota Zaanstad 2013
- Archeologienota Zaanstad 2009
- Ruimtelijke Milieuvisie 2020
- Zaanse Energie Agenda 2014
- Erfgoedstrategie 2019-2023: Erfgoed leeft!
- Groen- en Waterplan 2017
- Beleid Linten, dijken en paden (2020)
- Bomenbeleidsplan (2023)
- RES NHZ + raadsbesluit (2021)

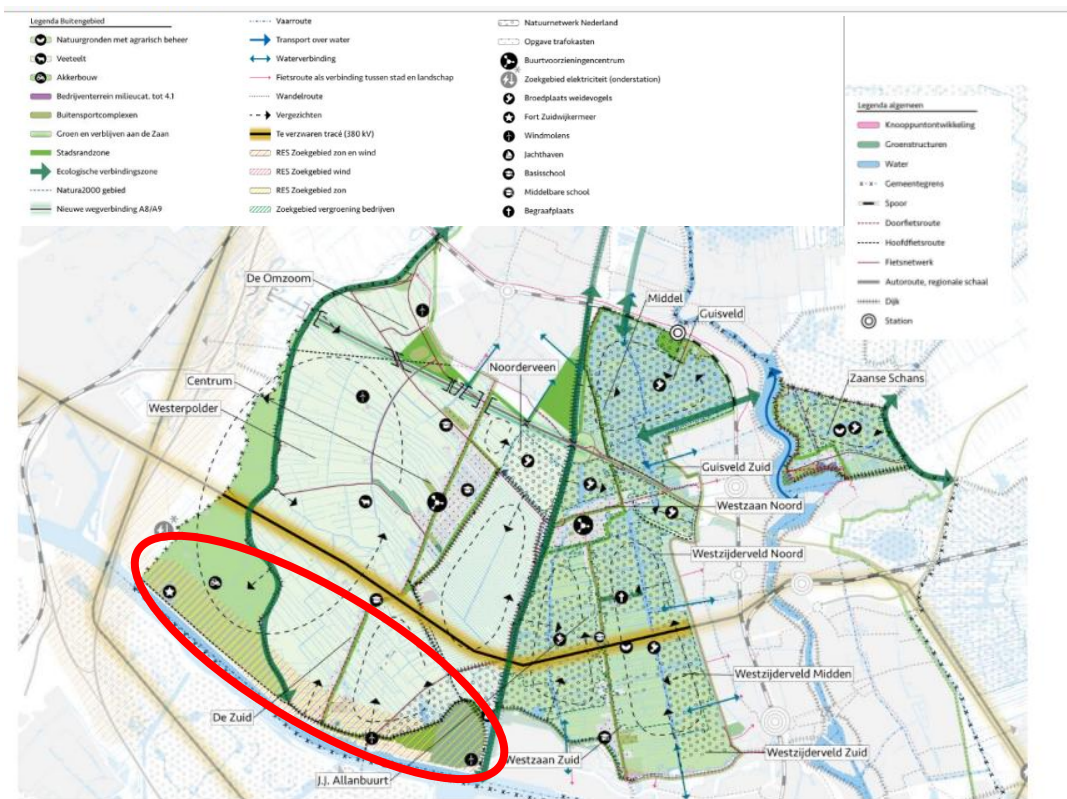
Stedelijk gebied en landelijk gebied

- Provinciaal ruimtelijk beleid zoals in de Omgevingsverordening geformuleerd is niet van toepassing op stedelijk gebied. Hier geldt gemeentelijk beleid. Alleen de stortplaats Nauerna en de directe omgeving daarvan horen tot stedelijk gebied.
- Het gebied dat met groen is aangeduid op kaart rechts betreft landelijk gebied en valt binnen de werking van het provinciaal beleid. Witte en blauwe gebieden zijn niet aangewezen als landelijk gebied.

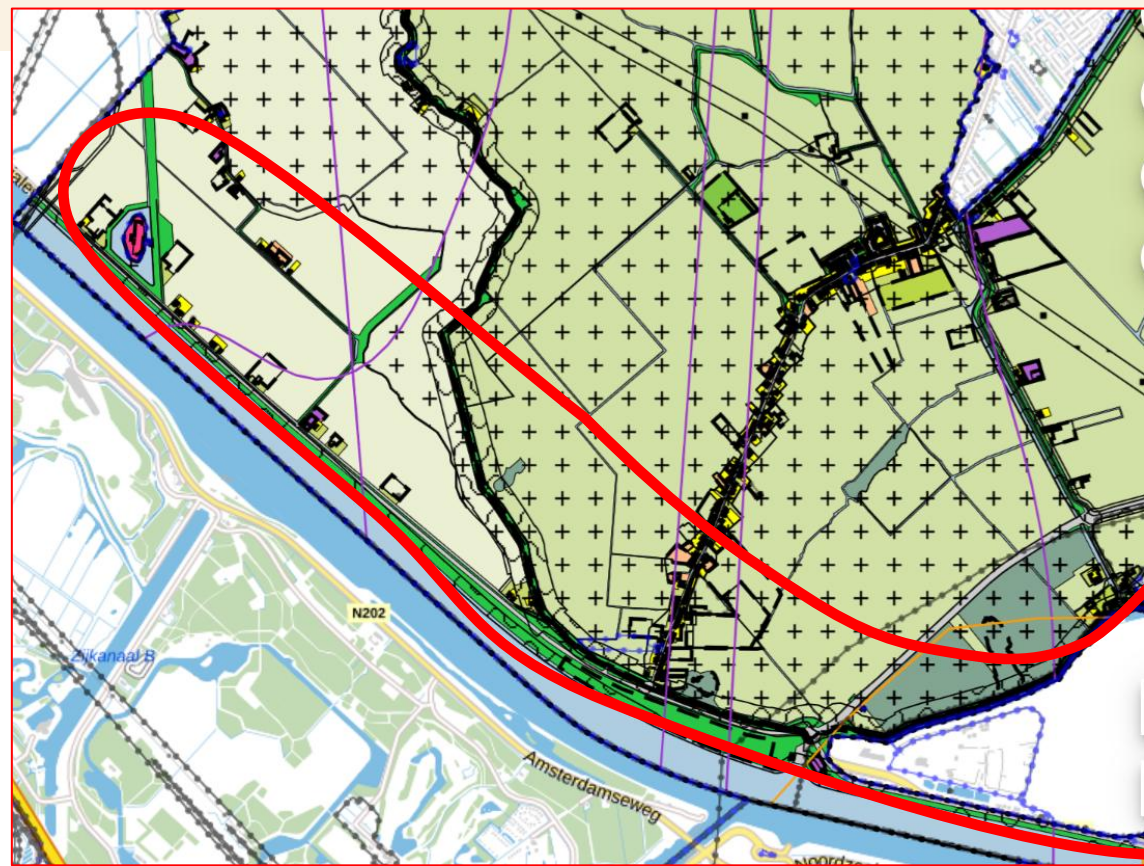
Omgevingsvisie Zaanstad 2040: Ruimte maken voor Morgen (2024)

- In de omgevingsvisie is het gebied aangewezen als zoekgebied voor zonne-energie.
- Over het zoekgebied wordt gezegd: “Openheid en wijds uitzicht is een van de ruimtelijke kwaliteiten van het Zaans buitengebied, die koesteren we. Zonneweides passen daar niet bij. Aan de rand van het deelgebied Buiten langs het Noordzeekanaal ligt een zoekgebied voor zonne-energie. Daar zijn mogelijkheden voor zonneweides als inpassing op natuurinclusieve wijze plaatsvindt. Bijvoorbeeld door de panelen niet vlakdekkend neer te zetten, zodat er voldoende licht en lucht naar de ondergrond kan. Maar ook alleen als de zonne-weides gecombineerd worden met versterken van het groen-blauwe netwerk, zoals het verbeteren van het watersysteem of de natuurwaarden. Dus in gebieden met veel natuurwaarden zijn zonneweides niet mogelijk omdat plaatsing er niet voor sterkere natuurwaarden zorgt.”

Bestemmingsplan Landelijk gebied Assendelft

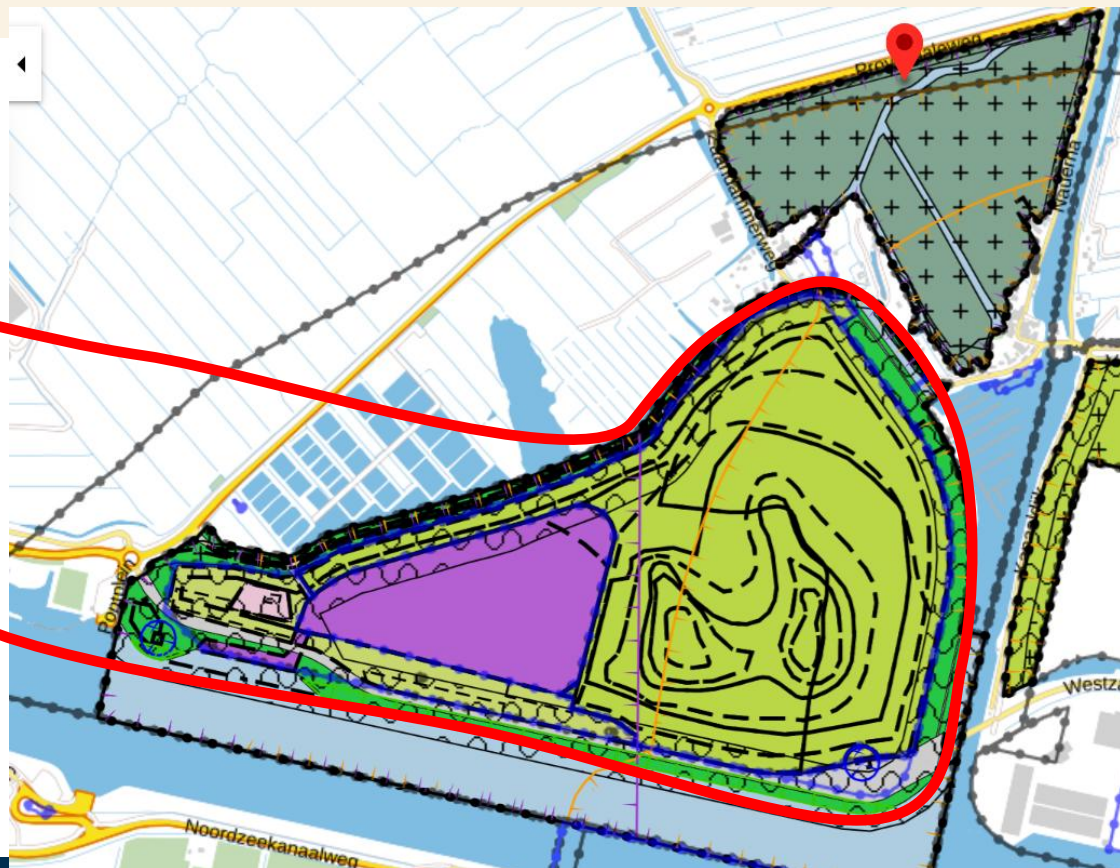
	plangebied		Gebiedsaanduidingen
Enkelbestemmingen			geluidzone
	agraris		luchtvaartverkeerszone
	agraris met waarden		vrijwaringszone
	bedrijf		milieuzone
	bedrijventerrein		veiligheidszone
	bos		wetgevingzone
	centrum		reconstructiewetzone
	cultuur en ontspanning		overige zone
	detailhandel		
	dienstverlening		Aanduidingen
	gemengd		bouwaanduiding
	groen		functieaanduiding
	horeca		lettertekenaanduiding
	kantoor		maatvoering
	maatschappelijk		
	natuur		Figuren
	overig		as van de weg
	recreatie		dwarsprofiel
	sport		gevellijn
	tuin		hartlijn leiding
	verkeer		relatie
	water		figuur IMRO2006
	wonen		
	woongebied		Gebiedsgerichte besluiten
Dubbelbestemmingen			besluitgebied
	waterstaat		besluitvlak
	leiding		besluitsubvlak
	waarde		
Bouwvlakken			Structuurvisies
	bouwvlak		plangebied
			Gescande kaarten
			plangebied
			Overige besluiten
			plangebied

Bestemmingsplan Landelijk gebied Assendelft

- Het merendeel van de gronden heeft de bestemming “Agrarisch met waarden”.
- Op deze gronden is in ieder geval een wijziging van de regels ruimtelijke ordening vereist om grondgebonden zonne-energie mogelijk te maken.
- In de toelichting van het BP wordt ingegaan op de kwaliteit van het open landschap en wordt ten aanzien van zonnepanelen gesteld *“De plaatsing van materialen voor energieopwekking op agrarische productiegronden wordt uitdrukkelijk niet toegestaan.”*

Bestemmingsplan Omgeving Nauerna

Bestemmingsplan Omgeving Nauerna

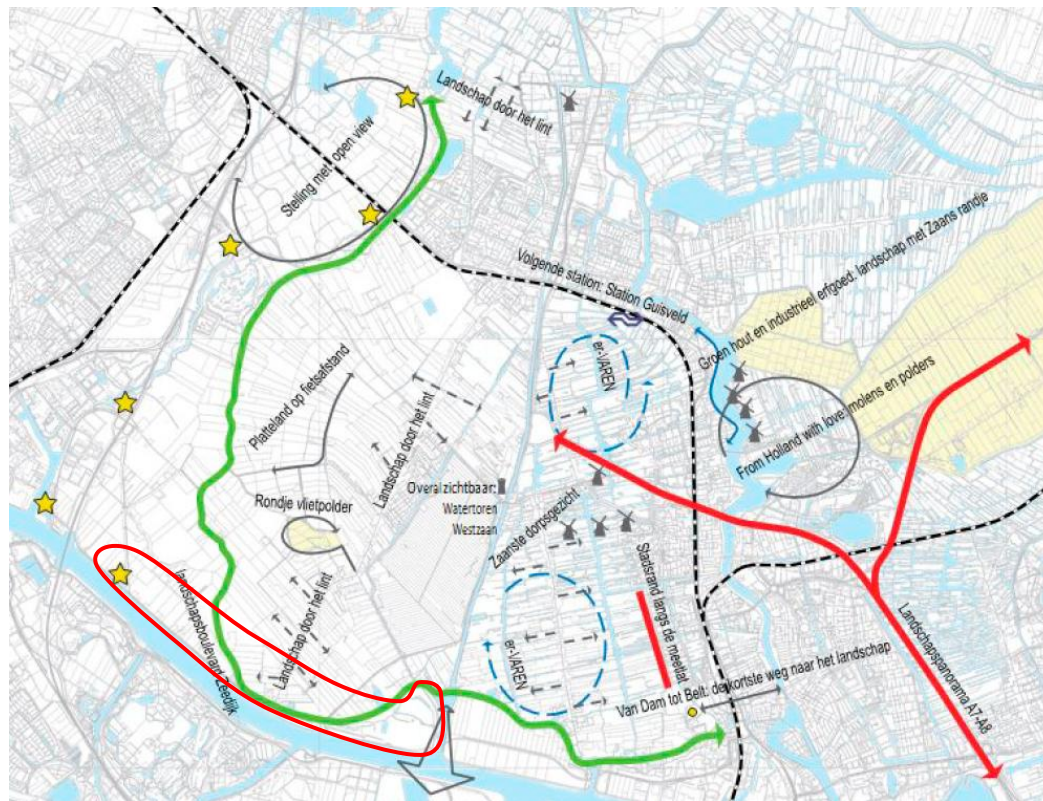
- **Zonnepanelen in 'Tuin' (Art. 8):**
 - Toegestaan op gronden met de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 2' (sba-2).
 - Maximale bouwhoogte van zonnepanelen is 3 meter.
- **Bestemming 'Bedrijf' (Art. 3):**
 - Huidige bestemming is voor afvalverwerking en gerelateerde activiteiten.
 - Mogelijkheid tot herbestemming na beëindiging van de huidige activiteiten.
- **Groen en recreatie (Art. 4):**
 - Bestemd voor groenvoorzieningen, inclusief specifieke toepassingen zoals windturbines.
- **Archeologische bescherming (Art. 13, 14, 15):**
 - Vereist archeologisch onderzoek bij diepere grondwerken.
 - Mogelijke restricties op bouwen afhankelijk van archeologische bevindingen.
- **Ecologische bescherming (Art. 16):**
 - Focus op behoud van natuurwaarden; beperkingen op ontwikkeling die deze waarden schaadt.
- **Waterkering (Art. 17):**
 - Beperkingen op bouwen nabij waterkering voor behoud en bescherming.
- **Algemene en overgangsregels (H3 en 4):**

Bestemmingsplan Omgeving Nauerna

- Voor de stortplaats Nauerna geldt dat hier een recreatiegebied gepland is (lichtgroen op de kaart), dit betreft geen stedelijke functie maar valt wel buiten de werkingssfeer van de OV NH 2022.
- Over de invulling daarvan zijn afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in de Vaststellingsovereenkomst Nauerna en de latere wijziging daarvan. Meer achtergrond hiervan is terug te lezen in de toelichtingen op bestemmingsplannen Omgeving Nauerna en Reparatie Omgeving Nauerna.

Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Zaanstad

- Het westelijke deel van het zoekgebied ligt in het Oer-IJ
- Stelling van Amsterdam: Fort Zuiderwikermeer

Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Zaanstad

Hoofdpunten van toepassing op zonnevelden (1/2):

- **Openheid van het landschap:** Het Zaanse landschap kenmerkt zich door openheid, met weidse vergezichten, vooral in het agrarische zeekleigebied en veenweiden. Dit is een belangrijke factor in de waardering van het buitengebied.
- **Contrasten in landschap:** De herkenbaarheid van verschillende landschapstypen, zoals het zeekleigebied en veenweidegebied, is cruciaal voor de ruimtelijke opbouw en beleving van het landschap.
- **Bedreigingen voor beeldkwaliteit:** Stedelijke druk en de komst van niet-traditionele functies in het buitengebied kunnen de openheid en contrasten in het landschap aantasten. Dit omvat de verspreiding van stedelijke bebouwing, bedrijvigheid en recreatieterreinen.
- **Gewenste beeldkwaliteit:** Behoud en versterking van de landschappelijke waarden zoals openheid en contrasten zijn essentieel. Dit betekent dat toekomstige ontwikkelingen deze waarden moeten respecteren en versterken.

Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Zaanstad

Hoofdpunten van toepassing op zonnevelden (2/2):

- **Specifieke gebiedskenmerken:**
 - *Zeekleigebied:* Grootschalige en planmatige ontwikkelingen vormen hier een bedreiging. Bescherming van structurerende elementen zoals dijken en de Stelling van Amsterdam is belangrijk.
 - *Veenweidegebied:* Hier speelt geen grote planmatige stedelijke druk, maar de komst van niet-agrarische functies kan een bedreiging zijn. Het behoud van openheid en de historische verkavelingsstructuur is cruciaal.
- **Ruimtelijke elementen:** De stadsranden, lintdorpen, en boerenerven spelen een belangrijke rol in het definiëren van de openheid en grenzen van het veenweidegebied.

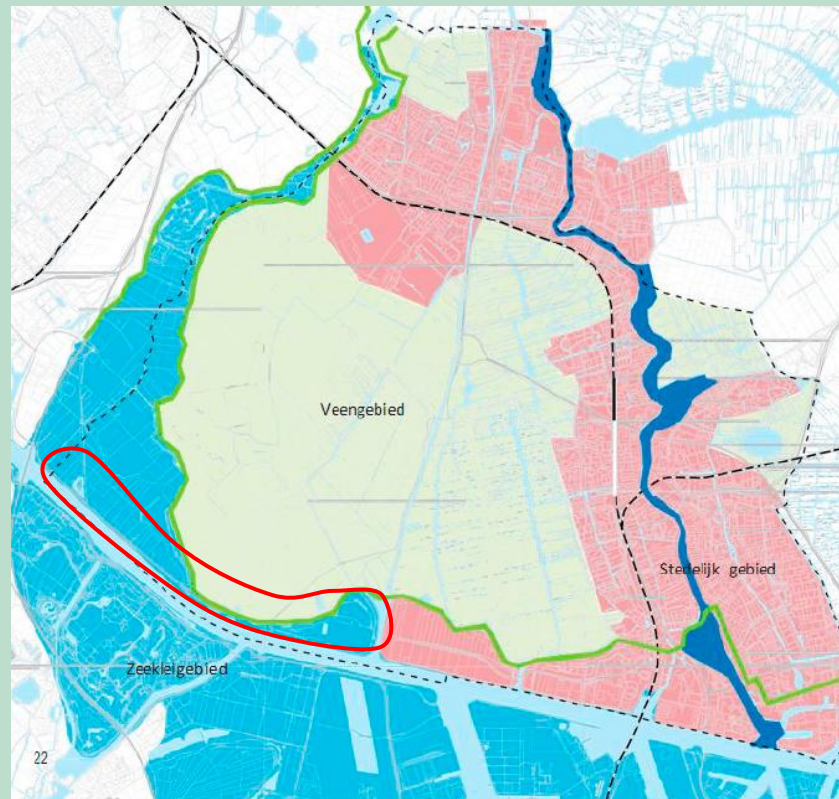
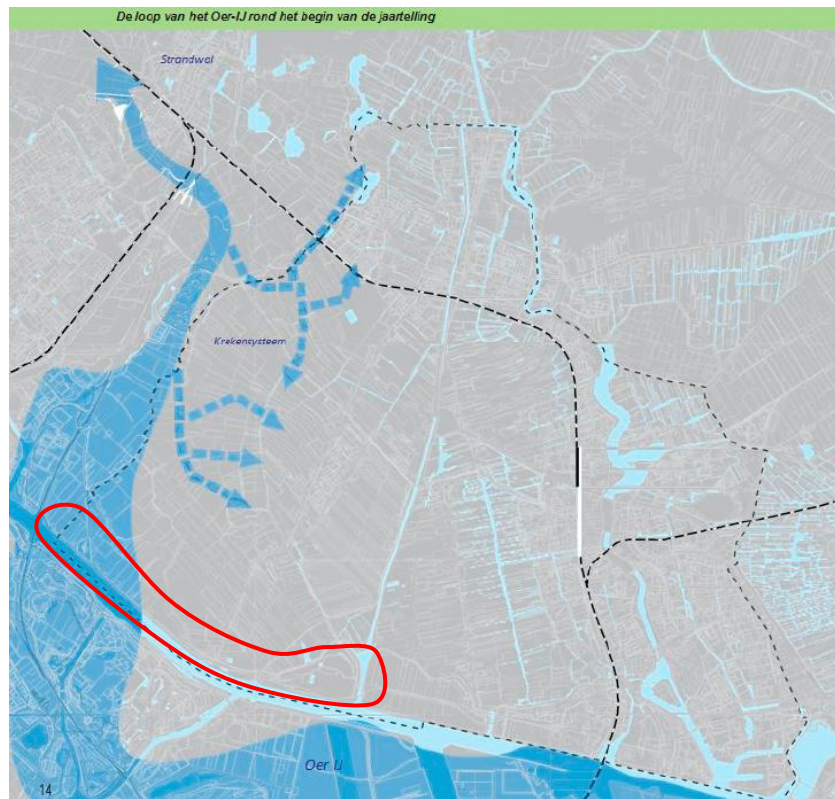
De openheid van het landschap wordt als kwaliteit benoemd. Ontwikkeling van zonne-energie past hier in principe niet in. Er zijn dus weinig tot geen aanknopingspunten voor zonne-energie

Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Zaanstad

Zonnevelden liggen niet voor de hand in het open gebied, gelet op de kernwaarden die hier gelden. Wanneer er toch zonnevelden mogelijk worden gemaakt, is het van belang rekening te houden met:

- **Openheid:** Zonnevelden moeten de openheid van veenweidegebieden respecteren, passend bij het landschapskarakter.
- **Landschappelijke integratie:** Ontwerp van zonnevelden moet aansluiten bij het omliggende landschap, met aandacht voor esthetiek en harmonie.
- **Cultuurhistorische waarden:** Bij het plaatsen van zonnevelden rekening houden met historische kenmerken en waarden van het landschap.
- **Ecologische impact:** minimale verstoring van lokale flora en fauna en ondersteuning van biodiversiteit.
- **Waterbeheer:** invloed van zonnevelden op de lokale waterhuishouding en bestaande waterbeheerpraktijken moet worden meegewogen.
- **Visuele integratie:** visueel aantrekkelijk ontwerp benodigd dat past in het bestaande landschapsbeeld.
- **Recreatie en toegankelijkheid:** Zonnevelden mogen de recreatieve gebruikswaarde en toegankelijkheid van het gebied niet belemmeren.

Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Zaanstad

Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Zaanstad

Cultuurhistorie en landschap

Keuze per veenweidegebied tussen agrarisch productiegebied, agrarisch natuurbeheer ten behoeve van de weidevogels of vernatting ten behoeve van moerasontwikkeling (nieuwe natuur)

Versterking van de ruimtelijke samenhang en landschappelijke herkenbaarheid van de Stelling van Amsterdam, de IJdijken en industriële monumenten

Beschermen van archeologische vindplaatsen

Bescherming ontginningspatroon (verkaveling, dijken, watermolentjes, openheid)

Voorkomen van verder versnippering van het landschap en volledige compensatie elders wanneer dit wel gebeurt

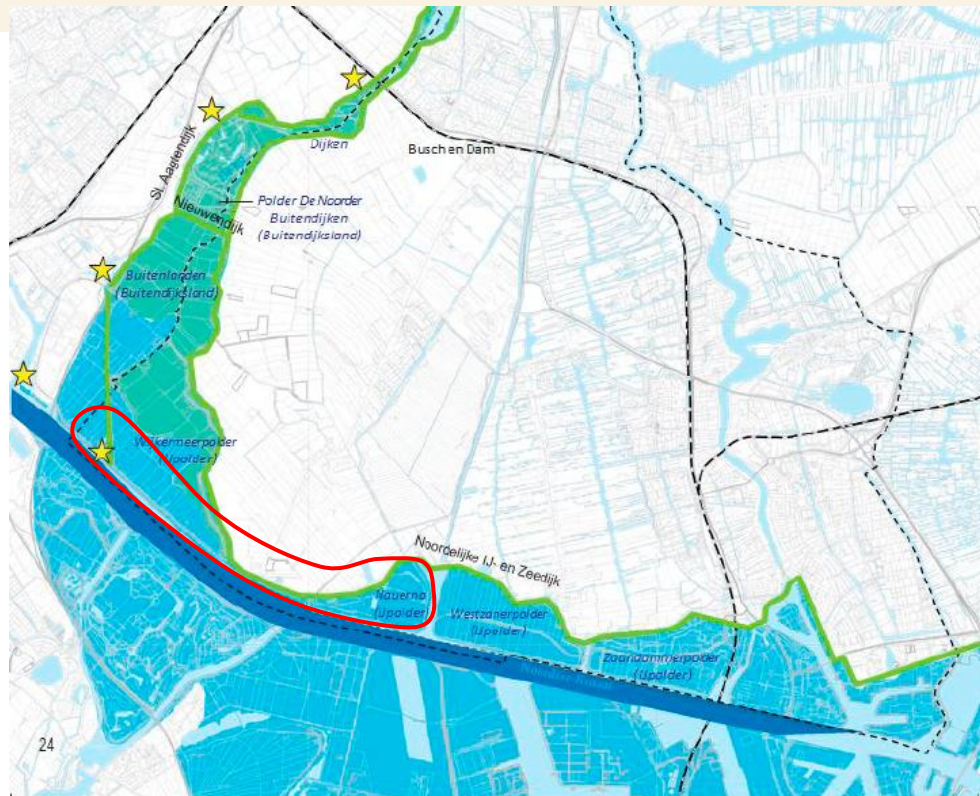
Ecologie

Realisatie ecologische hoofdstructuur

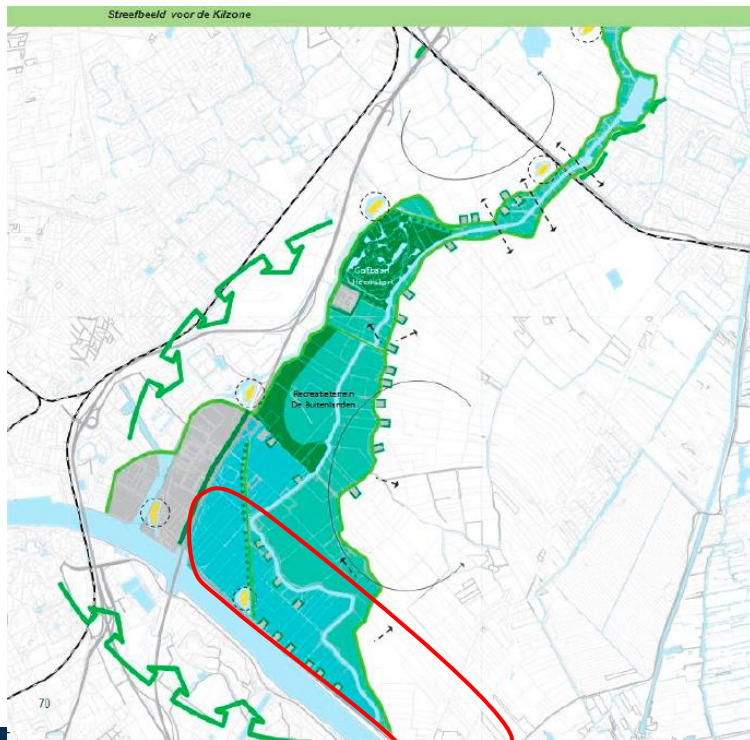
Beschermen Natura2000 gebieden

Stedelijk

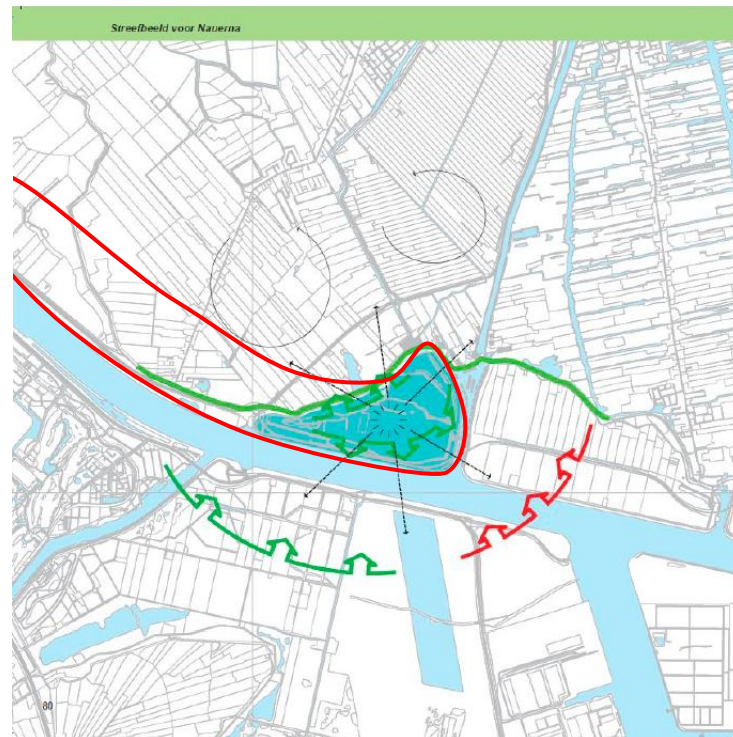
Ontwikkeling van nieuwe functies in het Havengebied/Kanaalzone

Kilzone

Nauerna

Visie Noordzeekanaalgebied 2040

(opgesteld door I&M, BZK, provincie Noord-Holland en gemeenten Zaanstad, Velsen, Beverwijk, Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Amsterdam)

Hoofdpunten die mogelijk van toepassing op zonnevelden zijn:

- **Verandering in woon- en werkomgeving:** Er vindt een verschuiving plaats naar stedelijk georiënteerde ontwikkelingen langs waterfronten, wat de aantrekkelijkheid voor internationale bedrijven en kenniswerkers verhoogt. Dit wijst op een toenemende aantrekkelijkheid van de oevers en kan invloed hebben op de locatiekeuze voor een zonneveld.
- **Belang van natuur, landschap en recreatie:** De nabijheid, aantrekkelijkheid en diversiteit van het landschap, waaronder open natuur- en landbouwgebieden, worden gezien als cruciaal voor het aantrekken van concurrerende bedrijven en hun werknemers. Dit benadrukt het belang van het behoud van deze landschapselementen bij het overwegen van nieuwe ontwikkelingen zoals een zonneveld
- **Leefbaarheid en milieuruimte:** Beperkte milieuruimte in het Noordzeekanaalgebied vormt uitdagingen voor nieuwe ontwikkelingen (waarbij gezondheid, veiligheid en toekomstige knelpunten belangrijk zijn), o.a. schone technologieën en maatwerk in ruimtelijk-economische ontwikkelingen.
- **Stikstofproblematiek:** Natura 2000-gebieden in de omgeving leiden tot stikstofcomplicaties, wat compensatie of verduurzaming vereist voor economische ontwikkeling.
- **CO₂-neutraliteit en energieopwekking:** De ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn in de MRA biedt mogelijkheden voor zonne-energieopwekking.

Zaans Klimaatakkoord: Op weg naar een duurzaam Zaanstad (2022)

In het Nieuw Zaans Klimaatakkoord van 2021 wordt actief ingezet op het verkennen van de mogelijkheden om zonne-energie te realiseren op afvalstort Nauerna. In het kader van co-creatie en de wens van een aantal bewoners van Nauerna te willen investeren in de opwek van zonne-energie is gestart met een verkenning om op de lokale afvalstort zonnepanelen te plaatsen. De verkenning is een samenwerking tussen bewoners van Belangengroep Nauerna (BGN) en de Afvalzorg Nauerna en wordt begeleid door TNO en een aantal partners.

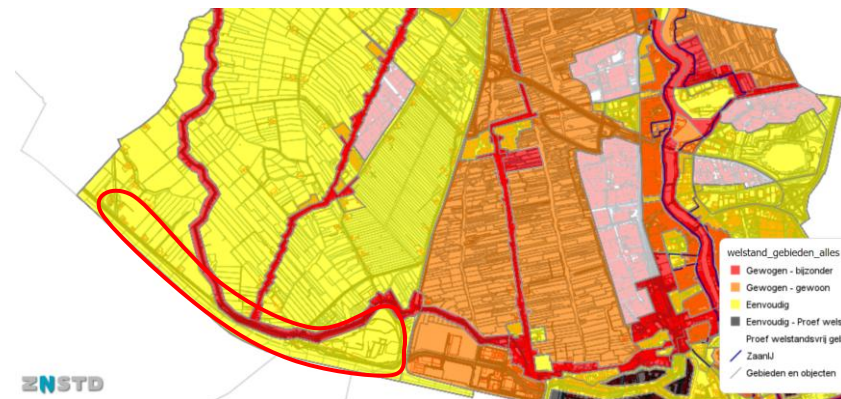
Zaans Klimaatakkoord: Op weg naar een duurzaam Zaanstad (2022)

- **Klimaatneutraliteit 2030-2040:** Zaanstad streeft ernaar om tussen 2030-2040 klimaatneutraal te zijn, eerder dan de landelijke doelstellingen voor 2050. Dit impliceert een sterke focus op duurzaamheid en dus het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.
- **Rol van de gemeente:** De gemeente Zaanstad wil het goede voorbeeld geven door eigen bezit te verduurzamen en zowel wind- als zonne-energie in en rond de stad mogelijk te maken: een proactieve houding ten aanzien van duurzame energieprojecten.
- **Hernieuwbare energiebronnen:** In 2018 bestond 4,9% van het Zaanse elektriciteitsgebruik uit hernieuwbare elektriciteit. Voor de toekomst wordt een grotere inzet van hernieuwbare bronnen verwacht om de landelijke doelstelling van 70% hernieuwbare elektriciteit in 2030 te halen.
- **Verkenning zonne-energie op afvalstort Nauerna:** Er is een verkenning gestart voor het plaatsen van zonnepanelen op de lokale afvalstort in Nauerna. Dit project, genaamd PIMBY, is een samenwerking tussen bewoners, Afvalzorg Nauerna en andere partners (onderdeel van programma *Zon in Landschap*).
- **Lokale energiecoöperaties:** Zaanse lokale energiecoöperaties spelen een actieve rol in de duurzame energieopwekking. De betrokkenheid van coöperaties zoals ZEK, SAENZ en WeSpark in de ontwikkeling van zonne- en windprojecten duidt op een sterke lokale betrokkenheid en potentieel voor gezamenlijke projecten op het gebied van duurzame energie.
- **Inkoop lokale duurzame energie:** Vanaf begin 2021 koopt de gemeente Zaanstad lokaal opgewekte energie in: de gemeente hecht waarde aan het ondersteunen van lokale duurzame energie-initiatieven.

Welstandsnota Zaanstad 2013

Een klein gedeelte van het zoekgebied valt onder het **gewogen bijzondere welstandsregime**, het grootste gedeelte valt onder het **eenvoudige welstandsregime**.

- Het gewogen bijzonder welstandsgebied betreft de linten en dijken. In dit welstandsgebied is extra inspanning ten behoeve van het behoud en de eventuele versterking van de ruimtelijke kwaliteit gewenst.
- In het eenvoudig welstandsgebied wordt ruimte geboden voor vernieuwing en experimenten, met behoud van sturing op primaire kwaliteiten. De lichte toetsing richt zich op voor-, zij- en achterkanten van een gebouw en heeft betrekking op zowel erf, gevel als dakvlak.

Archeologienota Zaanstad 2009

- **Taken en verplichtingen van de gemeente:**
 - De gemeente Zaanstad dient archeologische waarden te identificeren en te beschermen in nieuwe bestemmingsplannen en vergunningen voor bouw- en aanlegwerkzaamheden.
 - Er moeten voorwaarden voor de bescherming van archeologie opgenomen worden in bouw- en aanlegvergunningen.
- **Financiële en administratieve gevolgen:**
 - De uitvoering van de wet heeft financiële en administratieve implicaties voor de gemeente, zoals het opnemen van archeologie in bestemmingsplannen en het beoordelen van bouwplannen op hun impact op archeologische waarden.
- **Bescherming van archeologiegebieden:**
 - Bij bouw- of graafwerkzaamheden in aangewezen archeologiegebieden kunnen eisen worden gesteld om archeologische vindplaatsen te beschermen, zoals het uitvoeren van een verkennend onderzoek of het aanpassen van bouwplannen.
- **Bestaand en nieuw beleid:**
 - Verschillende beleidsdocumenten, zoals de Monumentennota en Cultuurhistorische Waardenkaart, benadrukken het belang van archeologie binnen ruimtelijke planning en ontwikkeling.
- **Toeristische en culturele waarde:**
 - Archeologie speelt een rol in de versterking van erfgoed en cultuurhistorie als toeristische trekker in Zaanstad.

Archeologienota Zaanstad 2009

- **Gemeentelijke taken:** De gemeente Zaanstad heeft specifieke taken rond archeologie, waaronder het identificeren van archeologisch waardevolle gebieden in bestemmingsplannen en het opnemen van beschermingsvoorwaarden in vergunningen voor bouw- en aanlegprojecten.
- **Financiële en administratieve lasten:** De uitvoering van de wet brengt financiële gevolgen met zich mee voor de gemeente, zoals de noodzaak om archeologie op te nemen in bestemmingsplannen en het beoordelen van bouwplannen op mogelijke schade aan archeologische waarden.
- **Bedreiging van archeologische vindplaatsen:** Veel archeologische vindplaatsen zijn niet zichtbaar en daardoor kwetsbaar voor vernietiging door bouwactiviteiten en andere bodemverstorende ingrepen.
- **Rol van de gemeente:** De gemeente speelt een belangrijke rol in de bescherming van archeologische vindplaatsen. De Archeologienota biedt de mogelijkheid om het algemene beleid van de vernieuwde Monumentenwet 1988 specifiek te maken voor Zaanstad.
- **Planologische maatregelen:** Er moet worden gezorgd voor het behoud van archeologische vindplaatsen in de bodem door planologische maatregelen. Dit kan invloed hebben op de ontwikkeling van het zonneveld, afhankelijk van de archeologische waarden van het gebied.
- **Kosten van archeologisch onderzoek:** De kosten voor archeologisch (voor)onderzoek worden gedragen door de 'verstoorder', oftewel degene die de bodemverstorende activiteit initieert.
- **Provinciaal beleid en bestemmingsplannen:** Provinciale Staten kunnen eisen dat gemeenten hun bestemmingsplannen aanpassen om ze 'archeologievriendelijk' te maken. Dit kan relevant zijn voor de ontwikkeling van het zonneveld, aangezien eventuele archeologische waarden in het gebied kunnen vereisen dat het bestemmingsplan wordt aangepast.

Ruimtelijke Milieuvisie 2020

- **Algemene doelen:**
 - Reductie van milieubelaste woningen van 60.000 naar 30.000.
 - Doel om Zaanstad klimaatneutraal te maken.
- **Acties en initiatieven:**
 - Implementatie van programma's voor bodembeheer en geluidsbeheersing.
 - Lobbyactiviteiten met overheden voor het terugdringen van emissies en het bevorderen van milieuvriendelijke alternatieven.
 - Voorlichting en subsidies voor bewoners ter ondersteuning van milieuvriendelijke initiatieven.
 - Vergunningverlening en handhaving gericht op duurzaamheid voor bedrijven.
- **Energie en duurzaamheid:**
 - Energiebesparing in bestaande bouw en ontwikkeling van energieneutrale woningen en wijken.
 - Bevordering van duurzame energiebronnen zoals windmolens en zonne-energie.
 - Afstappen van aardgas en ontwikkelen van warmte/koudenetten en slimme energienetten (Smart Grid).
- **Financiering en samenwerking:**
 - Belang van externe samenwerking en ontwikkelen van een financiële strategie voor duurzaamheidsinitiatieven.
 - Gebruik van subsidies, duurzaamheidsfondsen en onderzoek naar financieringsmogelijkheden.
 - Uitvoeringsprogramma's en monitoring om de voortgang van duurzaamheidsinitiatieven te volgen.

Erfgoedstrategie 2019-2023: Erfgoed leeft!

De Erfgoedstrategie 2019-2023 is een actualisatie van de Erfgoedvisie 2011. Beide documenten geven geen concrete aanknopingspunten i.r.t. het betreffende zoekgebied. In de Erfgoedstrategie en –visie zijn wel de algemene ambities opgenomen dat:

1. Erfgoed en cultuurhistorie als inspiratie en kwaliteit meenemen om de identiteit van transformatiegebieden te behouden en te ontwikkelen.
2. MAAK.Zaanstad: cultuurhistorische verkenningen blijven verankeren in (gebieds)processen.
3. Blijven investeren in kennisontwikkeling en –overdracht om zowel intern als extern de rol van de gemeente goed te kunnen (blijven) vervullen
4. Expertise – kennis behouden – zichtbaarheid – kennis delen – publicaties – lezingen – onderzoek
5. Financieel ondersteunen instandhouding, bouwhistorisch onderzoek, herbestemmingsonderzoek
6. De basis op orde: beschermen, verkennen, aanwijzen voor behoud en kwaliteit.
7. Herbestemmen (kerkenvisie en industrieel erfgoed)
8. Erfgoed zonder beschermde status: herwaardering voor- en naoorlogse wijken, linten langs de Zaan en Krommenie;
9. Erfgoedstrategie wordt onderdeel van Omgevingsvisie Zaanstad
10. Kernkwaliteiten benoemen van cultuurhistorische verkenningen als basis voor het omgevingsplan.
11. Erfgoed en cultuurhistorie inzetten bij transformatieopgaven landelijk gebied
12. Archeologie laat het oorsprongsverhaal en de ontwikkeling zien van de gemeente Zaanstad, maakt het cultuurhistorische verleden zichtbaar.
13. Verduurzaming van monumenten
14. Instandhoudingssubsidie erfgoed aanpassen op inzet duurzaamheid.
15. Collectieve oplossingen en kennis bundelen.
16. Erfgoed als instrument om te verbinden: samenwerkingen intensiveren en partnerschap aangaan.

Groen- en Waterplan 2017

1. **Kernwaarden en ambities:** Het plan benadrukt het belang van groen en water in Zaanstad. Ontwikkelingen moeten niet leiden tot aantasting van de hoofddoelen van dit plan – zoals het borgen van voldoende groen en waterkwaliteit - zelfs al kunnen zonnevelden bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Groen en water staan echter onder druk en daarom zijn zonnevelden niet direct voor de hand liggend.
2. **Klimaatverandering en bodemdaling:** Groen en water worden gezien als belangrijke kwaliteiten om de uitdagingen van klimaatverandering te lijf te gaan. In principe kunnen zonnevelden deel uitmaken van de strategie om deze effecten tegen te gaan, mits ze zorgvuldig worden geïntegreerd (o.a. in het kader van bodemdaling).
3. **Integratie in beleid:** Zonnevelden moeten passen binnen de huidige en toekomstige beleidskaders van Zaanstad, zoals MAAK.Zaanstad, om effectief te zijn. Het plan speelt ook in op de nieuwe Omgevingswet.
4. **Afwegingskader:** Het plan biedt een kader voor het maken van keuzes met betrekking tot groen en water, waaronder de afweging voor ruimte voor energielandschappen zoals zonneweides.
5. **Compensatie groenverlies:** In het plan wordt gesteld dat groenverlies zoveel mogelijk dient te worden gecompenseerd. Daarom dient in het geval van realisatie van zonnevelden verloren groen te worden gecompenseerd.
6. **Beleidsintegratie:** Het plan dient als onderlegger voor toekomstige beleidsplannen, waaronder die voor ruimtelijke adaptatie, en is een bouwsteen voor de gemeentelijke omgevingsvisie. Zonnevelden dienen overwogen te worden binnen de bredere gemeentelijke plannen, zoals ook de omgevingsvisie, voor een juiste integratie.

Groen- en Waterplan 2017

Verstedelijking: Door de groei van Zaanstad en binnenstedelijke woningbouw is er beperkte ruimte voor zonnevelden. Belangrijk is een balans tussen groen, water, en stedelijke ontwikkeling, waarbij ecologische en klimaatoverwegingen geïntegreerd moeten worden.

Ambities en beleid: Het beleid vereist dat bij ontwikkelingen (zoals zonnevelden) rekening wordt gehouden met efficiënte inrichting van groen en water, met specifieke aandacht voor waterberging en natuurbehoud in stedelijke gebieden.

Landelijk gebied: Het beleids geeft aan dat in het landelijke gebied van Zaanstad in principe ruimte is voor kleinschalige nieuwe ontwikkelingen (hieronder vallen in principe ook kleinschalige zonnevelden), mits de natuurwaarden en het landschap niet worden aangetast. Dit vereist een zorgvuldige planning en ontwerp.

Noordzeekanaalzone: Ontwikkelingen in de Noordzeekanaalzone moeten het bestaande contrast tussen landschap en industrie behouden. Dit vraagt daarom ook bij mogelijke zonnevelden om een unieke benadering in de planning en inrichting van zonnevelden.

Recreatie: Ontwikkelingen moeten de ambitie voor uitbreiding van recreatiemogelijkheden ondersteunen, zonder de wandel-, fiets-, en vaarroutes negatief te beïnvloeden. Wanneer zonnevelden worden overwogen, is het belangrijk dit mee te nemen in de ontwerpen.

Biodiversiteit stedelijk gebied: Ontwikkelingen in stedelijke gebieden moeten de biodiversiteit bevorderen of op zijn minst niet schaden, in lijn met de gemeentelijke ambitie om deze te vergroten. Wanneer zonnevelden worden overwogen, dient dit te worden meegenomen in de plannen.

Klimaatadaptieve maatregelen: De integratie van ontwikkelingen in klimaatadaptatiestrategieën, zoals waterberging en hittestressbeheersing, is cruciaal. Dit kan bijvoorbeeld door multifunctionele inzet van ruimtes voor zowel energieopwekking als klimaatbeheersing. Zonnevelden kunnen hieraan een bijdrage leveren.

Cultuurhistorische waarden: Het is belangrijk dat ontwikkelingen de cultuurhistorische waarden van Zaanstad, zoals historische waterlopen en groenstructuren, respecteren en behouden. Ook wanneer er wordt overwogen zonnevelden te ontwikkelen.

Groen- en Waterplan 2017

De openheid van het landschap wordt beschreven als een belangrijke te behouden kwaliteit. Er wordt gesteld dat de gemeente “Het effect van zonnepanelen en turbines op de natuurwaarden van het landschap [gaat] onderzoeken”.

Het Groen- en Waterplan 2017 biedt zowel aanknopingspunten als belemmeringen voor de ontwikkelingen van zonnevelden in het zoekgebied. Hoe dan ook biedt het plan kaders voor de uitwerking van plannen en ontwerpen voor zonnevelden.

Bomenbeleidsplan 2023

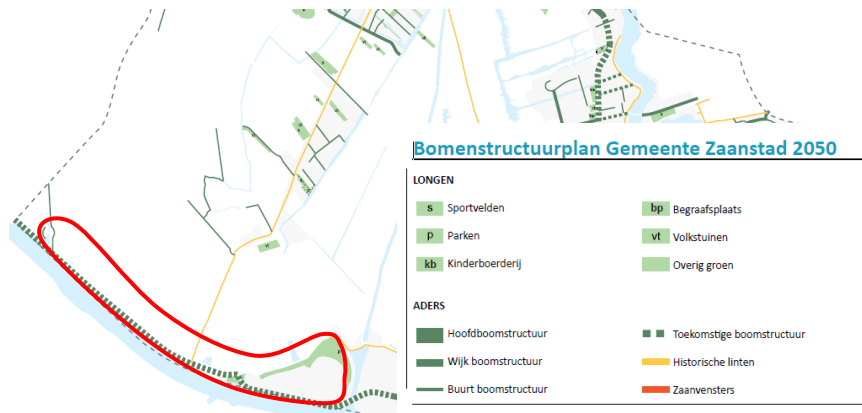
Bomen dragen bij aan de doelen van klimaatadaptatie: verkoelen van hittestress en waterberging bij piekbuien. In het bomenbeleid zijn de volgende ambities neergezet.

- Kroonbedekking in de openbare ruimte vergroten van gemiddeld 16% nu naar minimaal 20% in 2050 en op koele plekken en routes moet in 2050 80% van de koele plekken een kroonbedekking van 30%. Hebben. Als minimum / ondergrens geldt de norm van 0,4 boom per inwoner voor heel Zaanstad.
- Hittestress verminderen en koele routes en koele plekken aanleggen (bij voorkeur in de openbare ruimte). In 2050 hebben de klimaatroutes een kroonbedekking van minimaal 30%.
- Boomstructuur aanplanten op ontbrekende gedeelten (90% gereed in 2050)
- Gezond bomenbestand: voldoende onder- en bovengrondse ruimte en goede standplaats (groeiplaats aanleg volgens handboek Bomen) Boomveiligheidscontrole:
- We doen dit samen met onze inwoners. Die participeren bij de inrichting en het beheer van hun leefomgeving. We gaan het gesprek aan over de realisatie van de ambities en we wegen alle - soms sterk verschillende - belangen en wensen zorgvuldig af.
- Behoud & bescherming: Elke boom telt; kap alleen bij zwaarwegende redenen en met herplantplicht.
- Duurzaam beheer: Regelmatige controle, minimale snoei, en diversiteit in soorten voor biodiversiteit.
- Groei & uitbreiding: Meer bomen planten, met het motto: de juiste boom op de juiste plek.
- Ruimte voor ontwikkeling: Bij bouw- of energieprojecten (zoals zonnevelden) wordt zorgvuldig afgewogen of bomen kunnen blijven staan of gecompenseerd worden

Doel is een toekomstbestendig bomenbestand dat bijdraagt aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en leefkwaliteit.

Bomenbeleidsplan 2023

Voor het RES-zoekgebied geldt dat voor deelgebied F en een deel van deelgebieden B en C een kapvergunningsplicht van toepassing is. Hier mogen bomen alleen met een zwaarwegend belang worden gekapt. De dijk langs het Noordzeekanaal is in beeld als een toekomstige boomstructuur en dat is van belang voor de haalbaarheid van deelgebied F; het kappen van bomen is onverenigbaar met de realisatie van grondgebonden zon.

Gebiedenkaart Kapvergunning 2023

Deze kaart bevat aangewezen gebieden zoals bedoeld in Artikel 5.80 lid 1b van de Verordening Fysieke Leefomgeving. Voor bomen staande in de aangewezen gebieden, is voor het kappen van de bomen een omgevingsvergunning nodig.

Uitgezonderd hierbij zijn:

- Bomen staande in een tuin behorende bij een particuliere woning. Deze bomen worden vrijgesteld van de vergunningsplicht (tenzij ze zijn opgenomen op de 'Bomenlijst')
- Bomen staande binnen de zone van 11 meter vanaf het hart van het buitenste spoor. Deze zone is vrijgesteld van de vergunningsplicht.
- Bomen die staan in Natura 2000 gebieden en waarvoor in een vastgesteld beheerplan is opgenomen dat de bomen gekapt moeten worden voor de duurzame instandhouding van het natuurgebied.

- gemeentegrens
- Natura 2000 gebied
- kapvergunningsplichtig gebied

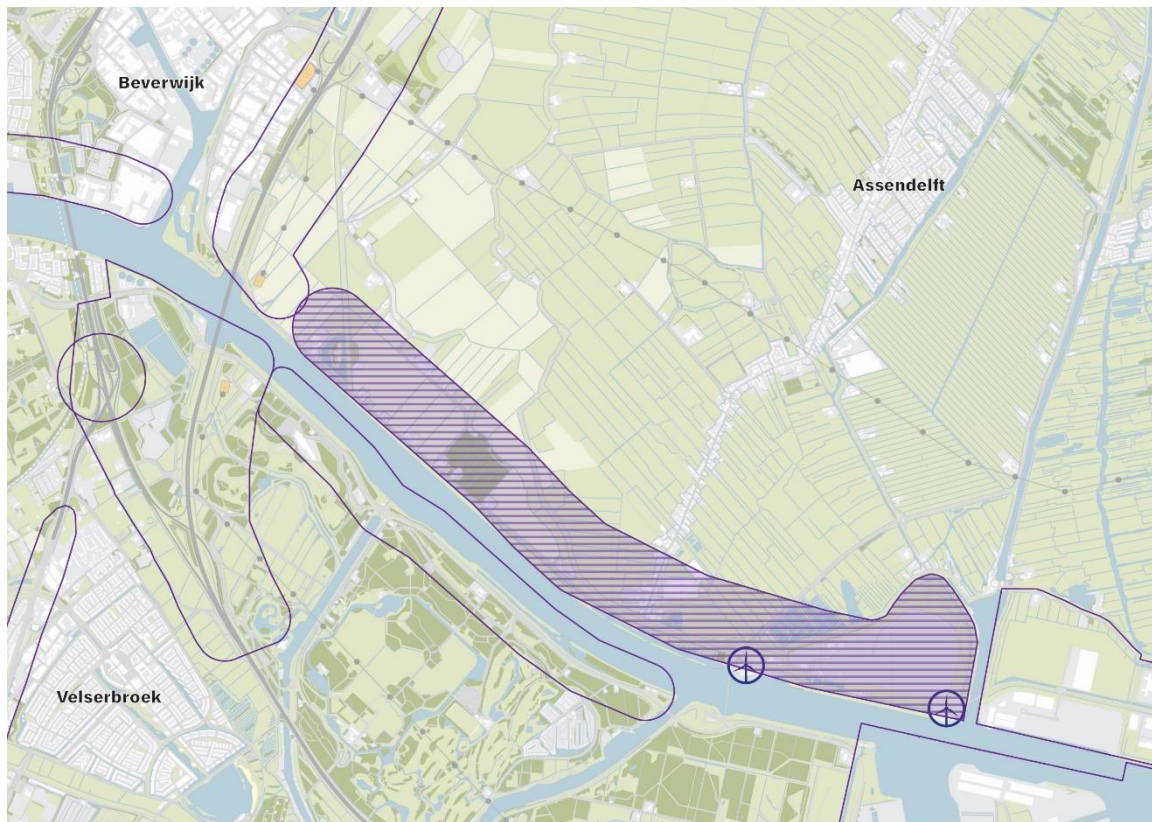
Regionale Energie Strategie (RES) Noord-Holland Zuid 2021, Herijking 2024 en Raadsbesluit Zaanstad

- **Zon en wind:** Vier zoekgebieden zijn aangewezen binnen Zaanstreek-Waterland, waarvan één in Zaanstad. Deze gebieden zijn gericht op de combinatie van zonne- en windenergie langs het Noordzeekanaal. Zaanstad zet verder vooral in op zon op grote daken (Raadsbesluit).
- **Ruimtelijke wijzigingen:** Nieuwbouwplannen en wijzigingen in landelijk gebied Westzaan kunnen invloed hebben op de plaatsing van windturbines, wat indirect ook invloed heeft op de ontwikkeling van zonnenvelden in deze gebieden.
- **Veranderde regelgeving:** Nieuwe milieuregels worden verwacht in 2024, wat kan leiden tot aanpassingen in plannen voor zonne- en windenergieprojecten.
- **Provinciale beleidswijzigingen:** De provinciale omgevingsverordening is aangepast met de RES als leidraad voor wind op land. Oude regelgeving, inclusief afstandsnormen en lijnopstellingen voor windturbines, is vervallen. Dit biedt gemeenten meer flexibiliteit in het plannen van wind- en zonneprojecten.
- **Specifieke locatiemarkers:** Het zoekgebied langs het Noordzeekanaal heeft een mix van open buitengebied en industrieel terrein. Dit biedt kansen voor zonnenvelden, maar vereist zorgvuldige inpassing om landschappelijke en recreatieve waarden te behouden.
- **Erfgoed en landschap:** Beperkingen en aandachtspunten zijn geïdentificeerd voor het zoekgebied, waaronder restricties voor UNESCO werelderfgoed en Beschermd Landschap (BL).
- **Natuurnetwerk Nederland (NNN):** Voor gebieden binnen het NNN is een 'Nee, tenzij'-toets vereist. Dit houdt in dat ontwikkelingen alleen doorgang kunnen vinden als ze de natuurwaarden niet aantasten of zelfs verbeteren.
- **Natura-2000 beperkingen:** Activiteiten die invloed kunnen hebben op Natura 2000-gebieden, waaronder stikstofuitstoot of effecten op beschermde soorten, zijn vergunningplichtig. Dit heeft implicaties voor de ontwikkeling van zonne- en windenergieprojecten in de buurt van deze gebieden.
- **Beschermde soorten:** Er is een toetsing nodig voor de impact op beschermde soorten tijdens de aanleg- en gebruiksfase van zonne- en windenergievoorzieningen. Dit kan invloed hebben op de vergunningsvereisten en het ontwerp van de projecten.
- **Raadsbesluit Zaanstad instemming RES NHZ:** Zon op restgronden van bedrijventerreinen wordt uitgesloten.

Landschappelijke analyse van het zoekgebied

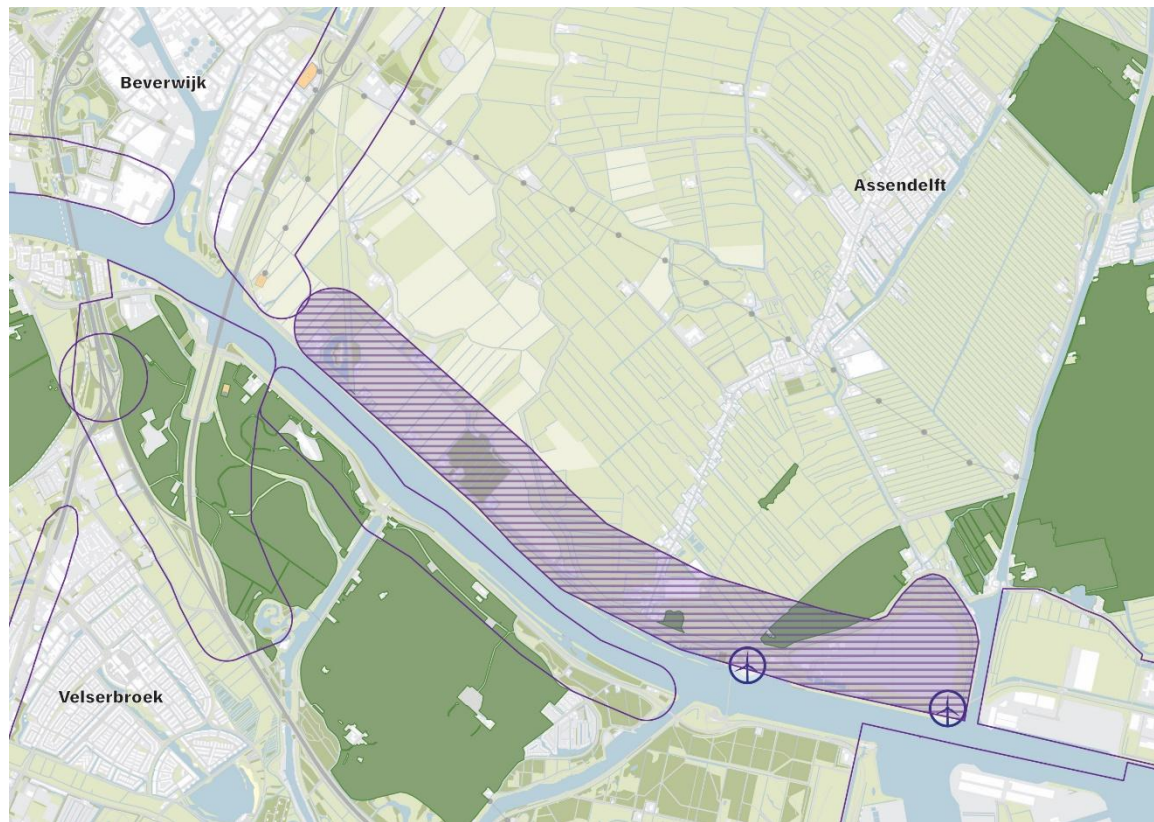
Op de volgende pagina's wordt een analyse van het landschap en de verschillende beschermingsregimes vanuit beleid ten aanzien van landschapsbescherming, natuur, cultuurhistorie en aardkunde getoond.

RES-zoekgebied

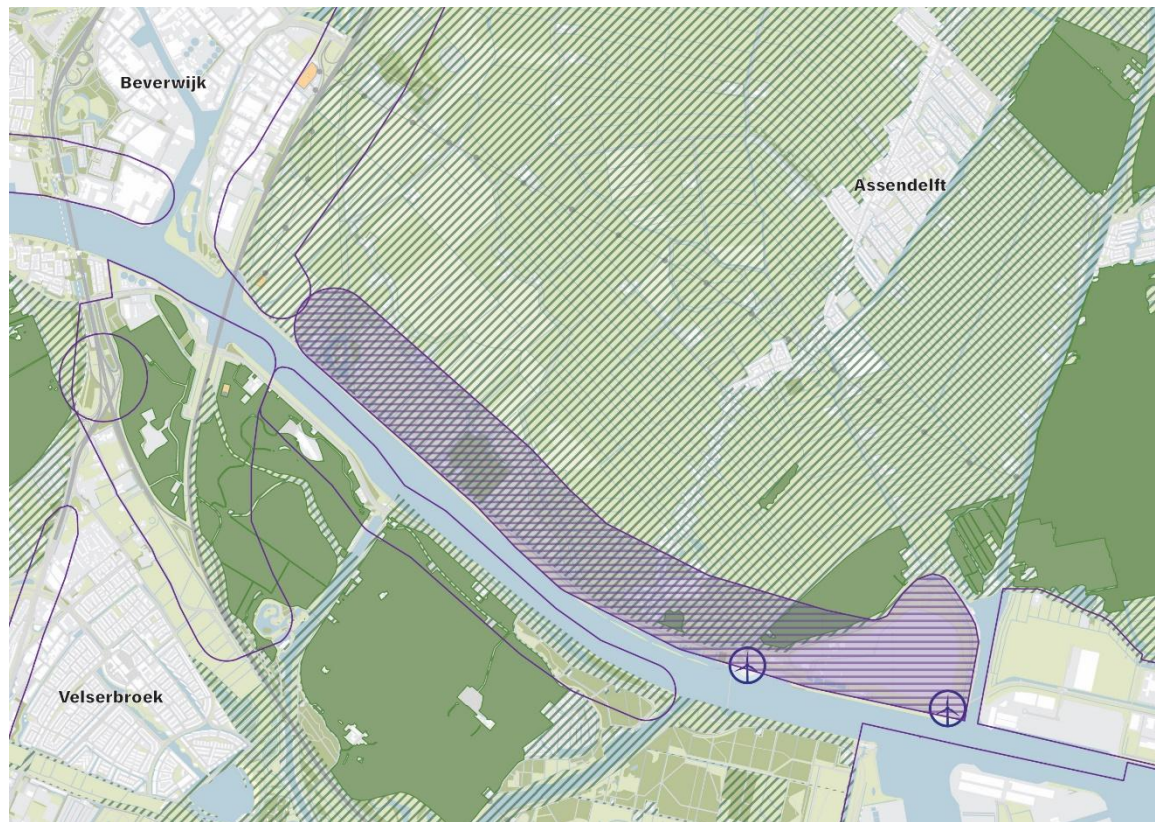
- Betreffend zoekgebied
- Overige zoekgebieden
- Natura 2000
- NNN
- BL
- Hollandse waterlinie Wereld erfgoed
- Rode zone Afwegingskader HWL
- Provinciale monumenten
- Aardkundige waarden
- Provinciale weg
- Windmolen
- Hoogspanningsmasten
- Energie schakelstations

NNN en Natura2000

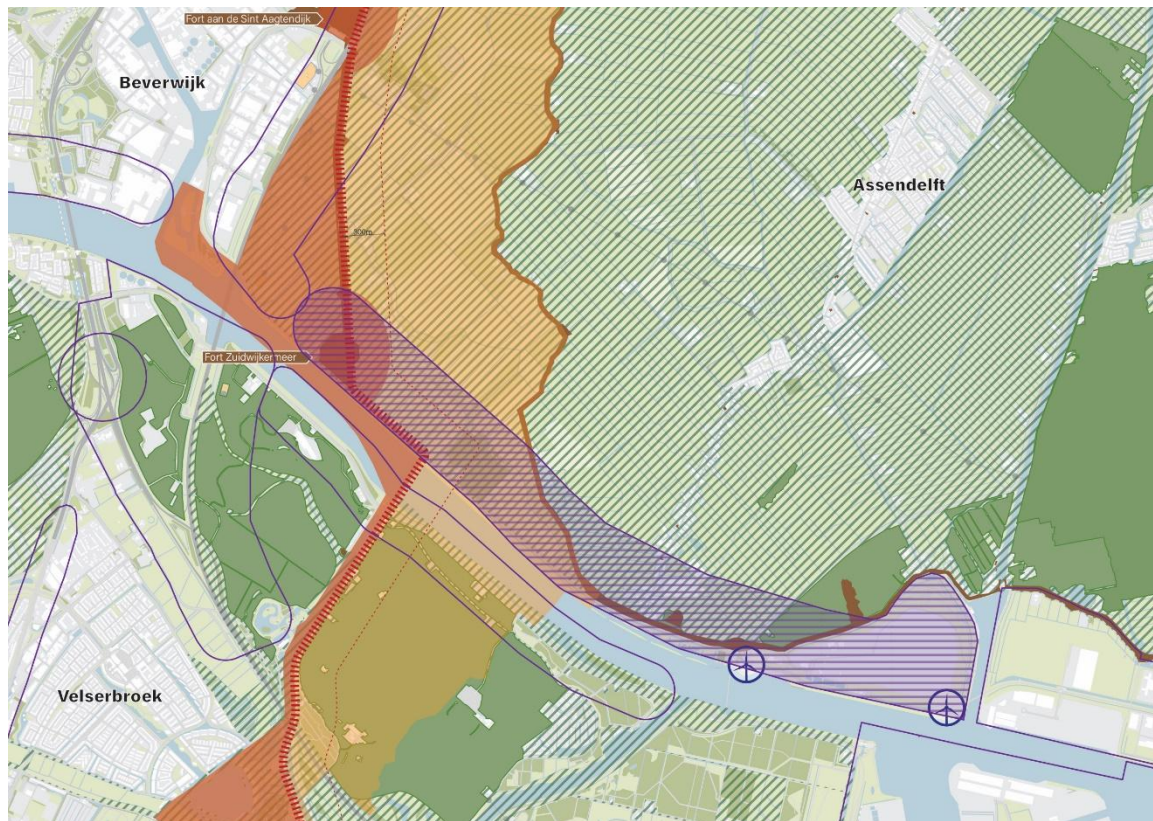
- Betreffend zoekgebied
- Overige zoekgebieden
- Natura 2000
- NNN
- BL
- Hollandse waterlinie Wereld erfgoed
- Rode zone Afwegingskader HWL
- Provinciale monumenten
- Aardkundige waarden
- Provinciale weg
- Windmolen
- Hoogspanningsmasten
- Energie schakelstations

Beschermd Landschap (voorheen BPL)

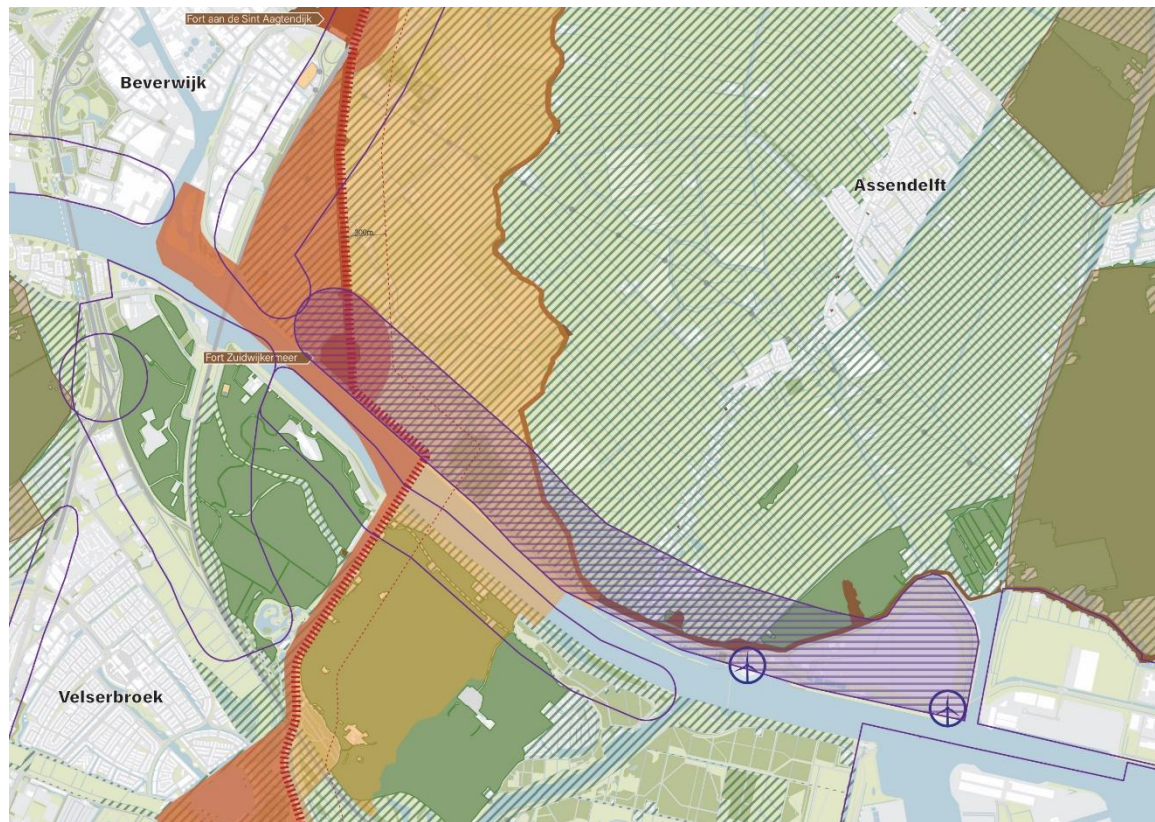
- Betreffend zoekgebied
- Overige zoekgebieden
- Natura 2000
- NNN
- BL
- Hollandse waterlinie Wereld erfgoed
- Rode zone Afwegingskader HWL
- Provinciale monumenten
- Aardkundige waarden
- Provinciale weg
- Windmolen
- Hoogspanningsmasten
- Energie schakelstations

Stelling van Amsterdam & provinciale monumenten

- Betreffend zoekgebied
- Overige zoekgebieden
- Natura 2000
- NNN
- BL
- Hollandse waterlinie Wereld erfgoed
- Rode zone Afwegingskader HWL
- Provinciale monumenten
- Aardkundige waarden
- Provinciale weg
- Windmolen
- Hoogspanningsmasten
- Energie schakelstations

Aardkundige waarden

- Betreffend zoekgebied
- Overige zoekgebieden
- Natura 2000
- NNN
- BL
- Hollandse waterlinie Wereld erfgoed
- Rode zone Afwegingskader HWL
- Provinciale monumenten
- Aardkundige waarden
- Provinciale weg
- Windmolen
- Hoogspanningsmasten
- Energie schakelstations

Addendum: handreiking bij interpretatie analyse aangescherpte voorkeursvolgorde zonne-energie

Introductie

Dit addendum heeft betrekking op de interpretatie van de uitzonderingsgronden voor het verbod op grondgebonden zonne-energie op landbouwgronden. Hierop is de Omgevingsverordening NH 2020 / 2022 in 2025 aangescherpt (3^e herziening), te weten artikelen 6.39a en 6.39b van afdeling 6.

Het rapport '[Analyse aangescherpte voorkeursvolgorde zon](#)' (Haskoning, 2024) gaat in op de wijze waarop de aangescherpte voorkeursvolgorde zonne-energie (in de spreektaal bekend als 'de Zonnebrief') binnen de provincie Noord-Holland wordt geïnterpreteerd. Voor elk van de vier in de kamerbrief aangehaalde uitzonderingsgronden is toegelicht hoe die uitwerken voor de Noord-Hollandse situatie.

Dit addendum is toegevoegd naar aanleiding van de beantwoording van een bezwaarschrift dat een initiatiefnemer heeft ingediend nadat de gemeente Zaanstad een initiatief om een zonnepark te ontwikkelen ter hoogte van Kanaalweg 4 (1566 NA Assendelft) had afgewezen.

Geldigheid van de aangescherpte voorkeursvolgorde

Om te bepalen of de aangescherpte voorkeursvolgorde op de betreffende kavels van toepassing is, dient eerst gekeken te worden of de kavels een agrarische bestemming hebben. Gebruik hiervoor het vigerende omgevingsplan. Alleen voor gronden met de enkelbestemmingen 'Agrarisch' of 'Natuur' geldt dat de aangescherpte voorkeursvolgorde van toepassing is.

Addendum: handreiking bij interpretatie analyse aangescherpte voorkeursvolgorde zonne-energie

• Uitzonderingsgrond 1: Agri-PV

In de rapportage is bij het in kaart brengen van concrete kansen voor Agri-PV uitgegaan van het huidige grondgebruik ten tijde van het opstellen van de rapportage (2024). In de rapportage worden de volgende vormen van landbouw als concrete kansen voor Agri-PV gezien: fruitteelt (appels/peren of zachtfruit) en glastuinbouw. Binnen het zoekgebied ZWL_3A geldt dat er in deelgebied C enkele aanknopingspunten zijn: hier is sprake van glastuinbouw. In deelgebieden A, B, D, E en F zijn geen kansen voor Agri-PV. Echter, een aanpassing van de agrarische functie (bijvoorbeeld van productiebos naar fruitteelt of bepaalde vormen van veeteelt) of minder voor de hand liggende combinaties van Agri-PV en landbouw kunnen dit oordeel doen veranderen. In de concretiseringsstudie is hier niet naar gekeken. Los van het landgebruik geldt dat de maximale hoogte van 1,5 meter voor zonneparken binnen de rode en oranje zone die wordt gesteld door Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies het toepassen van Agri-PV lastig maakt. Dit beschermingsregime is van toepassing in deelgebieden A en B.

• Uitzonderingsgrond 2: Grond in transitie

In de rapportage Analyse aangescherpte voorkeursvolgorde zonne-energie is uitgewerkt dat één of meer van de onderstaande situaties van toepassing moet zijn om deze uitzonderingsgrond te laten gelden:

- Kwetsbaar voor verzilting (verziltingsgrens op 0-10 meter beneden maaiveld)
- Kwetsbaar voor verdroging op grond een hoge mate van geschatte opbrengstderving (20% of meer bij gras)
- Kwetsbaar voor veenoxidatie
- Aanwezigheid van bekende bodemverontreinigingen
- Onhandige ligging van percelen
- Slechte bekende bodemstructuur
- Potentiële bijdrage aan stikstofreductie i.h.k.v. gebiedsgerichte opgaven
- Grond in transitie: harde plannen voor transitie van de percelen van landbouwgrond naar woningbouw of bedrijventerrein.
- Grond in eigendom van waterschap, in beeld voor water-retentieopgave

Er is geen onderscheid gemaakt naar de mate waarin er sprake is van stapeling van condities. Er is ook niet op kavelniveau onderzoek gedaan naar welke condities waar van toepassing zijn, o.a. vanwege het gebrek aan geschikte gegevens en de tijdelijke aard van deze uitzonderingsgrond. Derhalve kunnen gemeente en/of initiatiefnemer hier zelf nader onderzoek naar verrichten.

Addendum: handreiking bij interpretatie analyse aangescherpte voorkeursvolgorde zonne-energie

- **Uitzonderingsgrond 3: Efficiënter gebruik maken van het elektriciteitsnet:**

Om te bepalen of er sprake is van mogelijkheden om het elektriciteitsnet beter te benutten, is in samenspraak met Liander gekeken welke gedeelten van zoekgebieden voor zonne-energie binnen 500 meter van bestaande windturbines, schakel-/onderstations en grote elektriciteitsverbruikers liggen. Tevens is gekeken naar de nabijheid van zoekgebieden voor windenergie en gecombineerde zoekgebieden voor wind- en zonne-energie. Dit omdat ook mogelijke toekomstige realisatie van windturbines kansen kan bieden voor netbalancerings/cable pooling. Hier leidt de interpretatie voor zoekgebied ZWL_3A tot een verwarrende situatie aangezien dit een gecombineerd zoekgebied voor zowel wind- als zonne-energie betreft. Dit leidt op grond van de rapportage automatisch tot een positievere scoring in de kaarten.

Voor zover bekend zijn er echter geen concrete initiatieven voor additionele windturbines binnen zoekgebied ZWL_3A. Wanneer er geen sprake is van bestaande turbines, schakel-/onderstations en grote elektriciteitsverbruikers binnen 500 meter, is deze in kaart weergegeven 'kans' dus op te vatten als een dode letter.

- **Uitzonderingsgrond 4: Vergevorderd participatietraject**

Uitzonderingsgrond 4 is slechts van toepassing op locaties waar op 26 oktober 2023 al sprake was van een 'vergevorderd participatietraject' zoals bedoeld in artikel 12.6 OVNH2022. Dit is binnen zoekgebied ZWL_3A alleen het geval in deelgebied D (stortplaats Nauerna) maar aangezien dit geen agrarische grond betreft is hier de Analyse aangescherpte voorkeursvolgorde zonne-energie niet van toepassing.

Colofon

Projectnummer: BI4996-147-103

Haskoning Nederland B.V.

Contactweg 47

1014 AN Amsterdam

+31 (0)88 348 20 00

www.haskoning.com

Mede mogelijk gemaakt door

Provincie Noord-Holland

Energieregio Noord-Holland

linkedin.com/company/haskoning

**ENERGIE
REGIO
NOORD
HOLLAND**

